

Οι τάσεις που διαμορφώνουν το μέλλον των επιχειρήσεων

83%

των CEOs είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους μέσα στους επόμενους 12 μήνες

79%

των CEOs ανησυχούν για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα

89

CEOs στην Κύπρο

Τα κύρια σημεία της τοπικής έρευνας

36%

των CEOs στην Κύπρο πιστεύουν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παρουσιάσει βελτίωση μέσα στους επόμενους 12 μήνες

83%

δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους κατά τους επόμενους 12 μήνες

85%

είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους τα επόμενα 3 χρόνια

72%

των CEOs στην Κύπρο στοχεύουν στην ενίσχυση της εταιρικής τους ανάπτυξης και κερδοφορίας μέσω της οργανικής ανάπτυξης

Ελλάδα & Ηνωμένο Βασίλειο

είναι οι 2 χώρες που οι CEOs θεωρούν πιο σημαντικές για την ανάπτυξη της εταιρίας τους

79%

των CEOs ανησυχούν για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα

46%

αναμένουν ότι ο αριθμός των απασχολούμενων στην εταιρία τους θα αυξηθεί κατά τους επόμενους 12 μήνες

95%

δήλωσαν ότι η παγκοσμιοποίηση έχει συμβάλει στη μετακίνηση κεφαλαίων, ανθρώπων, αγαθών και πληροφοριών

99%

πιστεύουν ότι η τεχνολογία θα επηρεάσει τον ανταγωνισμό στον κλάδο τους κατά τα επόμενα 5 χρόνια

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	1
Λίγα λόγια για την έρευνα	2
Ατενίζοντας το μέλλον	4
Επενδύοντας στον κόσμο	10
Απειλές	14
Οι άνθρωποι μας είναι η δύναμή μας	19
Ο ρόλος της τεχνολογίας στις επιχειρήσεις	24
Παγκοσμιοποίηση	26
Συμπεράσματα	30
Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα;	32
Συνέντευξη με τον John Patrick Hourican Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας Κύπρου	34
PwC Κύπρου	42
Τα γραφεία της PwC στην Κύπρο	43

Σημειώσεις:

Το άθροισμα κάποιων στοιχείων πιθανόν να μην ισούται με το 100% λόγω της στρογγυλοποίησης των ποσοστών και του αποκλεισμού των απαντήσεων «δεν γνωρίζω / δεν απαντώ».

Η ομάδα της ευρωζώνης περιλαμβάνει την Αυστρία, το Βέλγιο, την Κύπρο, τη Φινλανδία, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιταλία, τη Λετονία, την Ολλανδία, την Πορτογαλία και την Ισπανία.

Εισαγωγή από Ευγένιο Χρ Ευγενίου

Ευγένιος Χρ Ευγενίου
Διευθύνων Σύμβουλος,
PwC Κύπρου

Η φετινή παγκόσμια έρευνα της PwC για τους CEOs, συμπίπτει με την 20η μας επέτειο. Μέσω αυτής της έρευνας, η PwC δίνει τα τελευταία 20 χρόνια βήμα στους επιχειρηματικούς ηγέτες ανά το παγκόσμιο για να μοιραστούν τις απόψεις τους, τις ανησυχίες τους αλλά και τα σχέδια τους όσον αφορά το μέλλον.

Αυτήν τη χρονιά, η έρευνα εξετάζει τις διακυμάνσεις στα επίπεδα αισιοδοξίας των CEOs κατά τα τελευταία 20 χρόνια, τις μεταβαλλόμενες απόψεις τους σχετικά με τις απειλές που αντιμετωπίζουν, καθώς και τις τάσεις που επηρέασαν την τελευταία εικοσαετία.

Τι προβλέπουν όμως ότι θα συμβεί τα επόμενα 20 χρόνια; Ρωτήσαμε τους CEOs τι πιστεύουν όσον αφορά τις προοπτικές και τους κινδύνους της παγκοσμιοποίησης αλλά και το ρόλο των τεχνολογικών εξελίξεων και καταγράψαμε τόσο τις σκέψεις τους όσο και τους τρόπους διαχείρισης των δεδομένων αυτών.

Στο πλαίσιο της παγκόσμιας έρευνας, παρουσιάζουμε την 6η κατά σειρά τοπική έκθεση η οποία εξετάζει τις απόψεις των CEOs στην Κύπρο και αποτυπώνει την εικόνα που έχουν διαμορφώσει για τις προοπτικές της οικονομίας και για το επιχειρηματικό περιβάλλον, μετά την ολοκλήρωση μίας ακόμη κομβικής χρονιάς για την πορεία της κυπριακής οικονομίας.

Η φετινή τοπική έρευνα κατέγραψε τον μεγαλύτερο μέχρι σήμερα αριθμό συμμετοχών με 89 CEOs, επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην Κύπρο, να δηλώνουν αισιόδοξοι για τις προοπτικές ανάπτυξης των εταιριών τους και να αποκαλύπτουν τα σχέδια τους που στόχο έχουν την ενίσχυση της εταιρικής ανάπτυξης και της κερδοφορίας εντός του επόμενου χρόνου.

Σημαντικότερη εξέλιξη για την κυπριακή οικονομία κατά το προηγούμενο έτος, αποτέλεσε αναμφίβολα η επιτυχής ολοκλήρωση του προγράμματος προσαρμογής, η οποία συνοδεύτηκε από έναν από τους υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης στην Ευρώπη. Το γεγονός αυτό την καθιστά οικονομικά πιο σταθερή και ισχυρή, σε σχέση με προηγούμενα έτη, με θετικές προοπτικές να διαγράφονται και στο επιχειρηματικό

περιβάλλον, όπως επιβεβαιώνεται και από τις απόψεις των CEOs.

Πολύτιμη συμβολή στη διαμόρφωση της ολοκληρωμένης εικόνας για το επιχειρηματικό περιβάλλον της Κύπρου είχε η εις βάθος συνέντευξη που παραχώρησε ο Διευθύνων Σύμβουλος της Τράπεζας Κύπρου κ. John Patrick Hourican, απαντώντας σε ερωτήσεις εφ' όλης της ύλης για τις ανάγκες της έρευνας.

Έξι χρόνια μετά την πρώτη συμμετοχή της χώρας μας στην έρευνα, είμαστε πεπεισμένοι για τη χρησιμότητα και αναγκαιότητά της, καθώς οι CEOs της Κύπρου έχουν τη μοναδική ευκαιρία να καταθέσουν τις απόψεις τους και να συμβάλουν έτσι στη διαμόρφωση των αποφάσεων που επηρεάζουν την οικονομία μας.

Ευχαριστούμε όλους τους CEOs που συμμετείχαν στην έρευνα καθώς και τον κ. Hourican για τον πολύτιμο χρόνο που αφιέρωσαν και για τη συμβολή τους στην επιτυχή ολοκλήρωση της έρευνας. Ιδιαίτερη μνεία όμως θέλω να κάνω σε όλους εσάς τους CEOs της Κύπρου που είναι αυτοί που συνέβαλαν στην επιτυχία της έρευνας και σε αυτό που έχει γίνει σήμερα. Ο ολοένα αυξανόμενος αριθμός συμμετοχών των CEOs της Κύπρου στην έρευνα την ανέδειξε σε έναν ετήσιο θεσμό για διάλογο. Σας διαβεβαιώ ότι είμαστε δίπλα σας και θα συνεχίσουμε να σας στηρίζουμε με όποιον τρόπο μπορούμε γιατί όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε τη διαφορά.

Ελπίζουμε ότι τα αποτελέσματα της έρευνας θα αποτελέσουν τροφή για σκέψη και εποικοδομητική συζήτηση, με γνώμονα τη συνεχή βελτίωση του οικονομικού και επιχειρηματικού περιβάλλοντος της χώρας μας.

Καλή ανάγνωση!

Ευγένιος Χρ Ευγενίου
Διευθύνων Σύμβουλος,
PwC Κύπρου

Λίγα λόγια για την έρευνα

Η 20^η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα της PwC για τους CEOs, με τίτλο «20 χρόνια μέσα στο μυαλό των CEOs: Τι έλεται;» ολοκληρώθηκε και φέτος με τη συμμετοχή σχεδόν 1.400 CEOs από 79 χώρες. Η έρευνα, που παρουσιάζεται κάθε χρόνο στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, εξετάζει τις απόψεις των CEOs σχετικά με τις ισχυρές αλλαγές που επιφέρουν η τεχνολογία και η παγκοσμιοποίηση. Πιο συγκεκριμένα, εξετάζει τις διακυμάνσεις στην αισιοδοξία των CEOs κατά τα τελευταία 20 χρόνια, τις μεταβαλλόμενες απόψεις τους σχετικά με τους βασικούς κινδύνους, καθώς και τις τάσεις της εικοσαετίας. Επιπλέον, εστιάζει στον τρόπο με τον οποίο οι CEOs διαχειρίζονται τόσο τις προοπτικές όσο και τους κινδύνους της παγκοσμιοποίησης, αλλά και στο ρόλο των τεχνολογικών αλλαγών και στο πώς αυτές μας επηρεάζουν για τα επόμενα 20 χρόνια.

Αξίζει να σημειωθεί ότι 89 CEOs από την Κύπρο έλαβαν μέρος στη φετινή έρευνα, αριθμός αυξημένος σε σχέση με πέρυσι, για να μοιραστούν μαζί μας τις σκέψεις και τις ανησυχίες τους για το παρόν αλλά και για το μέλλον των επιχειρήσεών τους.

Αυτό που διαφαίνεται από την παγκόσμια έρευνα είναι ότι οι CEOs ανησυχούν ιδιαίτερα για την υπερβολική ρύθμιση και την έλλειψη δεξιοτήτων καθώς και για τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας. Ωστόσο οι CEOs είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομίας αλλά και για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους. Υπάρχει εξήγηση για αυτήν την τάση, καθώς η αβεβαιότητα των τελευταίων χρόνων ώθησε τους CEOs να μπορούν να προσαρμόζονται γρήγορα σε νέες συνθήκες, να δράττουν τις ευκαιρίες που προκύπτουν και να διευρύνουν τις επιλογές τους. Η καινοτομία και οι επενδύσεις στην τεχνολογία αποτελούν τέτοια παραδείγματα για τις νέες επιλογές που δημιουργήθηκαν και οδηγούν σε αειφόρο ανάπτυξη.

Κύπρος

Τη χρονιά που πέρασε, η Κύπρος ολοκλήρωσε το πρόγραμμα προσαρμογής της, επιστρέφοντας στις διεθνείς αγορές και πετυχαίνοντας ανάκαμψη της οικονομίας της. Αυτό πραγματοποιήθηκε μέσα στο χρονικό πλαίσιο που είχε τεθεί και χωρίς να χρειαστεί όλο το ποσό της οικονομικής βοήθειας του προγράμματος. Η επιτυχία αυτή οφείλεται στην πολιτική βούληση των τριών τελευταίων ετών, στη συλλογική, σκληρή δουλειά και στην κοινωνική συναίνεση και υπευθυνότητα των Κυπρίων. Βεβαίως, μέσα σε ένα ρευστό και έντονα ανταγωνιστικό διεθνές περιβάλλον οι προκλήσεις παραμένουν.

Η Κύπρος καλείται να ανταποκριθεί άμεσα στα νέα δεδομένα και να δημιουργήσει τις συνθήκες εκείνες που θα εξασφαλίσουν βιώσιμη ανάπτυξη. Για να επιτευχθεί αυτό, οφείλουμε να υιοθετήσουμε και να εφαρμόσουμε νέες διαφοροποιημένες στρατηγικές ανάπτυξης και να επικεντρωθούμε σε ενέργειες για την πλήρη αποκατάσταση της αξιοπιστίας της Κύπρου και την αναβάθμιση στην επενδυτική βαθμίδα των οίκων αξιολόγησης. Κάτι που θα εξασφαλίσει απρόσκοπτη και φθηνότερη πρόσβαση στις αγορές. Αν και η πρόσφατη έκθεση της Παγκόσμιας Τράπεζας “Doing Business Report 2017”, κατέδειξε ότι η Κύπρος ανέβηκε στην 45^η θέση της γενικής κατάταξης, τέσσερις θέσεις καλύτερα σε σχέση με το 2015, είναι αναγκαίο να εργαστούμε σκληρά ώστε να βελτιώσουμε την κατάταξή μας σε όλους τους διεθνείς δείκτες επιχειρηματικότητας και ανταγωνιστικότητας.

Στο πλαίσιο της παγκόσμιας έρευνας, η PwC Κύπρου διεξήγαγε, για έκτη συνεχή χρονιά μελέτη για τη χώρα μας, η οποία περιλαμβάνει τις απόψεις 89 CEOs και παρουσιάζεται σε ειδική εκδήλωση στον επιχειρηματικό κόσμο.

Φέτος είχαμε την τιμή και χαρά να φιλοξενήσουμε μια εις βάθος συνέντευξη του κ. John Patrick Hourican CEO της Τράπεζας Κύπρου, η οποία συμπεριλήφθηκε και στην παγκόσμια έρευνα. Αξίζει να αναφερθεί ότι η συνέντευξη του κ. Hourican ήταν ανάμεσα στις 20 συνεντεύξεις των CEOs που παρουσιάστηκαν σε εκδήλωση στο Νταβός της Ελβετίας και η οποία προσήλκυσε μεγάλο αριθμό των παγκόσμιων ΜΜΕ. Ο κ. Hourican αναφέρθηκε στην τεχνολογία και στη μεγάλη αλλαγή που αυτή έχει επιφέρει στις επιχειρήσεις, ενώ τόνισε ότι η αλλαγή θα συνεχιστεί έντονα και κατά τα επόμενα 20 χρόνια. Επιπλέον, μίλησε για την παγκοσμιοποίηση και ότι, κατά την άποψή του, αυτή θα αναστραφεί, ενώ παράλληλα θα υπάρξει έντονος εθνικισμός. Ο κ. Hourican αναφέρθηκε και στην προσπάθεια που κάνει η τράπεζα να εκπαιδεύει τους πελάτες της ώστε να λαμβάνουν την καλύτερη δυνατή εξυπηρέτηση, διασφαλίζοντας παράλληλα απόδοση για τους μετόχους, ενώ τόνισε ότι η προσαρμογή στις νέες συνθήκες προϋποθέτει ειλικρίνεια και ουσιαστική εμπλοκή στον διάλογο.

Ατενίζοντας το μέλλον

36%

των CEOs στην Κύπρο πιστεύουν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παρουσιάσει βελτίωση μέσα στους επόμενους 12 μήνες

Οι CEOs συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν διάφορες προκλήσεις καθώς η αστάθεια στο οικονομικό τοπίο της ΕΕ και της ευρωζώνης, οι γεωπολιτικές εξελίξεις στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, το μεταναστευτικό πρόβλημα και οι νέες ισορροπίες μετά την απόφαση του Ηνωμένου Βασιλείου για έξοδο από την Ε.Ε., αποτελούν τις νέες συνθήκες για την επιχειρηματική δραστηριότητά τους.

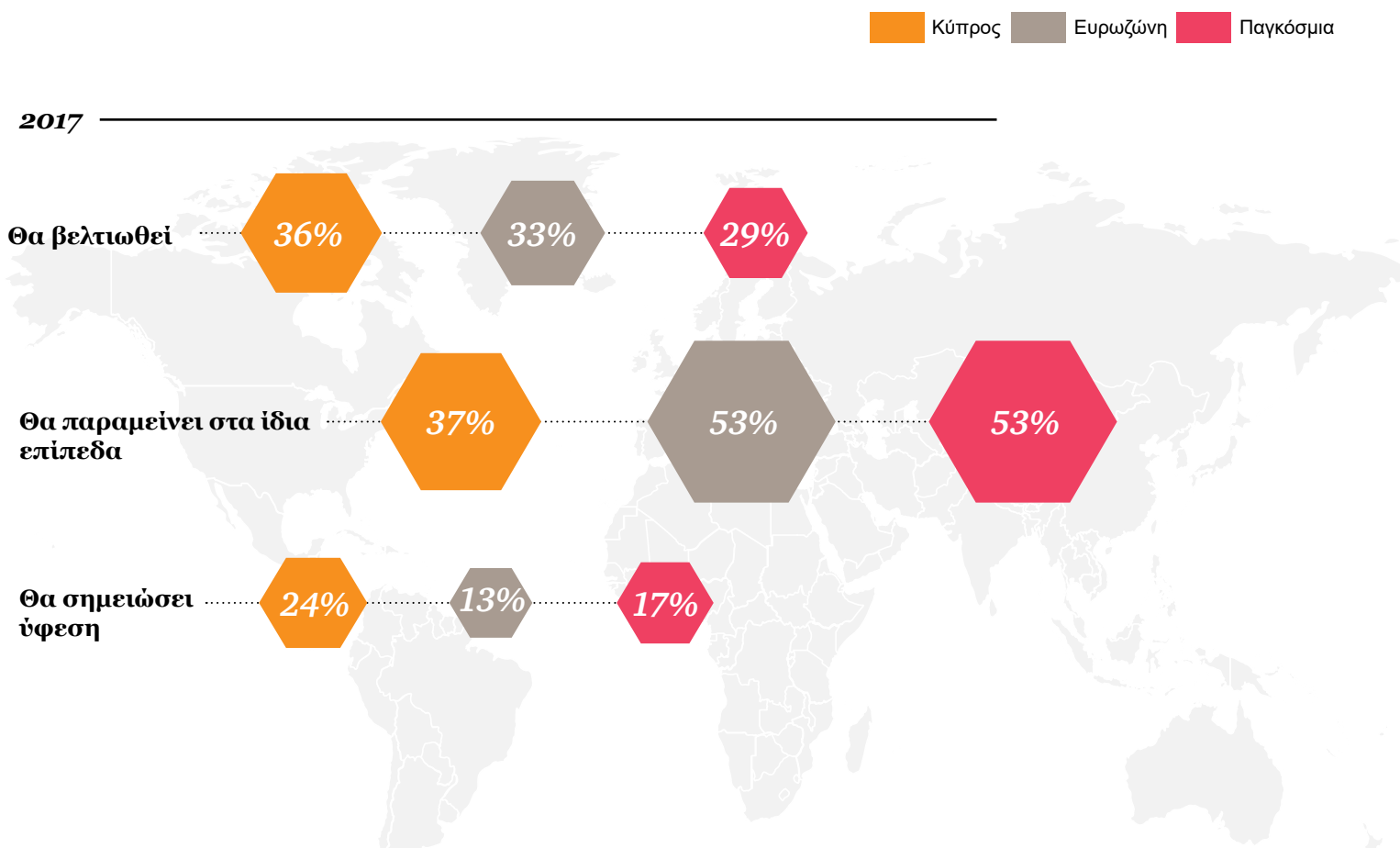
Παρά όμως τις συνεχείς και αυξανόμενες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τα τελευταία χρόνια, φαίνεται ότι οι CEOs διατηρούν την αισιοδοξία τους και θεωρούν ότι θα υπάρξει

παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη κατά τους επόμενους 12 μήνες. Το αξιοσημείωτο είναι ότι το ποσοστό αισιοδοξίας των CEOs στην Κύπρο έχει αυξηθεί από 33% που ήταν πέρυσι σε 36% φέτος, δίνοντας έναν θετικό τόνο στην αγορά.

Το ίδιο αισιόδοξο παραμένουν και οι CEOs παγκοσμίως ενώ στην Ευρωζώνη διακρίνουμε μια μικρή διστακτικότητα. Είναι γεγονός ότι μετά το 2015, για τους CEOs παγκόσμια και στην Κύπρο, είχαμε μια πτώση στην αισιοδοξία για την παγκόσμια οικονομία, αλλά όπως διαφαίνεται από την έρευνα αμέσως μετά το 2016 υπήρξε ανάκαμψη.

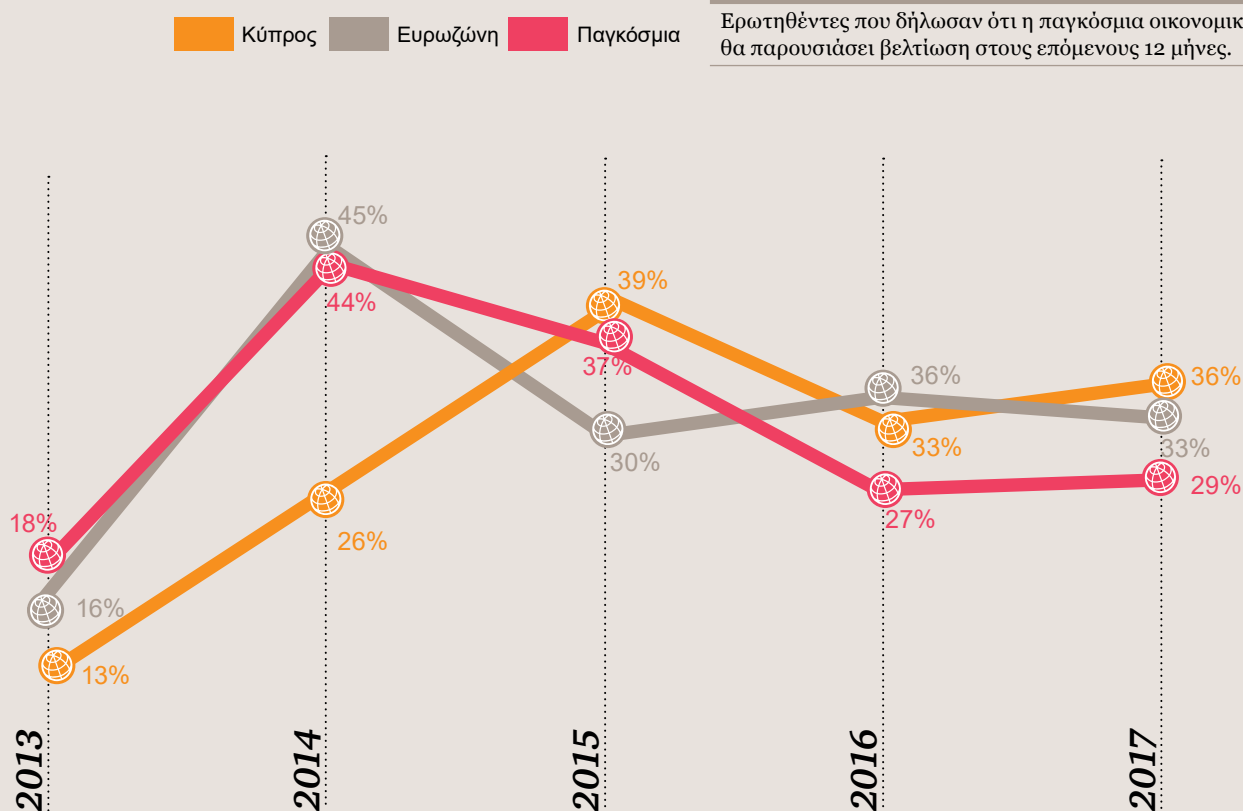
Σχεδιάγραμμα 1: Προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας

Ε: Πιστεύετε ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παρουσιάσει βελτίωση, θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα ή θα σημειώσει ύφεση μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

Σχεδιάγραμμα 2: Αισιοδοξία για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη στους επόμενους 12 μήνες

«Η παγκόσμια οικονομία θα αντιμετωπίσει πολλές δυσκολίες και προκλήσεις τους επόμενους 12 μήνες. Τα τελευταία χρόνια, η παγκόσμια ανάπτυξη σημειώνει μικρή επιβράδυνση, και ενώ οι επιδόσεις της κάθε χώρας είναι καλύτερες ή χειρότερες ανάλογα με τη γεωγραφική της θέση, πιστεύω ότι υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη».

John Patrick Hourican

Διευθύνων Σύμβουλος, Τράπεζα Κύπρου

Σε παρόμοια επίπεδα με πέρυσι κινούνται οι CEOs και σε ότι αφορά στις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους κατά τους επόμενους 12 μήνες, καθώς στην Κύπρο παρατηρείται μια μικρή πτώση από 85% σε 83%, ενώ αντίστοιχα οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια φαίνονται λίγο πιο αισιόδοξοι από πέρυσι με ποσοστό 85%. Ωστόσο αξίζει να σημειωθεί ότι το ποσοστό των πολύ αισιόδοξων CEOs στην Κύπρο έχει αυξηθεί από πέρυσι που ήταν 20% σε 31% φέτος, δίνοντας μια νότα αισιοδοξίας τελικά.

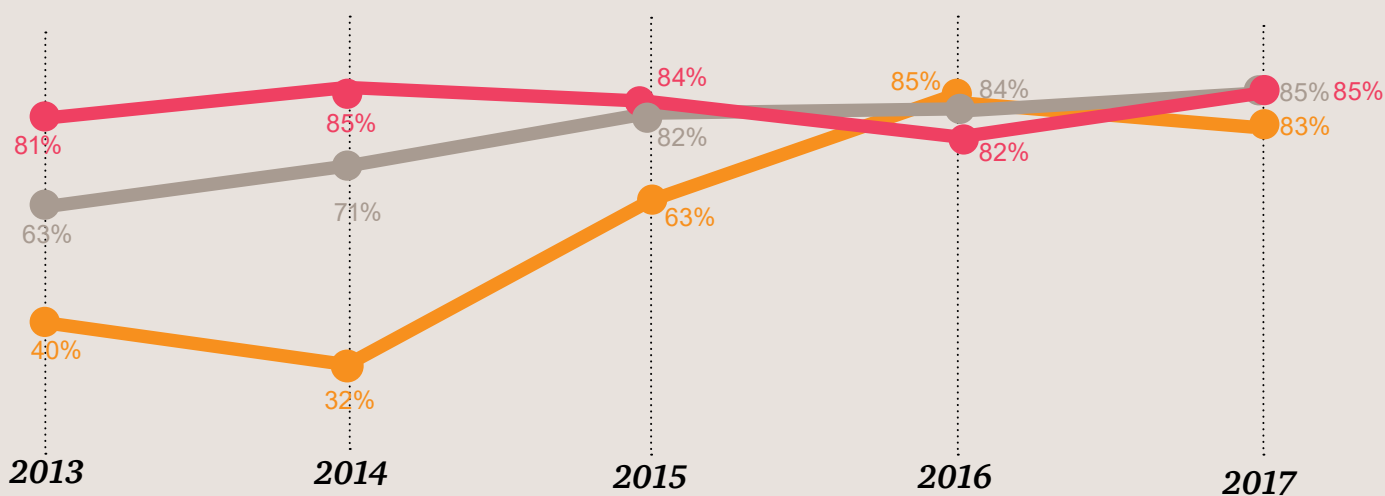
Σχεδιάγραμμα 3: Προοπτική αύξησης των εσόδων στους επόμενους 12 μήνες

Ε: Πόσο αισιόδοξος είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

Σχεδιάγραμμα 4: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων τους επόμενους 12 μήνες

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Ερωτηθέντες που δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Στην προοπτική της ζετίας όμως αλλάζει το σκηνικό καθώς οι CEOs στην Κύπρο με 85% και στην Ευρωζώνη με 87% δεν φαίνονται τόσο σίγουροι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους σε σχέση με το 2016, όπου στην Κύπρο το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 95% και στην Ευρωζώνη 92%. Σε παρόμοια ποσοστά με πέρυσι κινούνται οι CEOs σε παγκόσμιο επίπεδο, διατηρώντας την αισιοδοξία τους και πιο μακροπρόθεσμα.

Οι CEOs έχουν αντιληφθεί ότι οι συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς και η ανάγκη να προσαρμόζονται σε αυτές είναι επιτακτική.

Μετά την οικονομική κρίση του 2013 έγινε αντιληπτό ότι οι προκλήσεις θα συνεχιστούν και έτσι οι CEOs αποφάσισαν ότι πρέπει να επικεντρωθούν στο πώς να προστατεύσουν τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς τους, ώστε να εξασφαλίσουν κερδοφορία και ανάπτυξη.

Επιπλέον αντιλήφθηκαν ότι όσο και να προετοιμαστούν δεν μπορούν να προβλέψουν τι θα συμβεί στο μέλλον και για το λόγο αυτό εμφανίζονται πιο συγκρατημένοι στις απόψεις τους για αύξηση των εσόδων τους.

Και σε αυτήν την περίπτωση όμως, όπως και στην προηγούμενη ερώτηση, οι CEOs στην Κύπρο που είναι πολύ αισιόδοξοι για την προοπτική αύξησης των εσόδων τους είναι σε μεγαλύτερο ποσοστό 31% από πέρυσι που ήταν 26%, γεγονός που μας προβληματίζει καθώς εμφανίζεται μια μερίδα CEOs που είναι μεγαλύτερη από την περασμένη χρονιά και είναι περισσότερο θετική από ποτέ για την βραχυπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους.

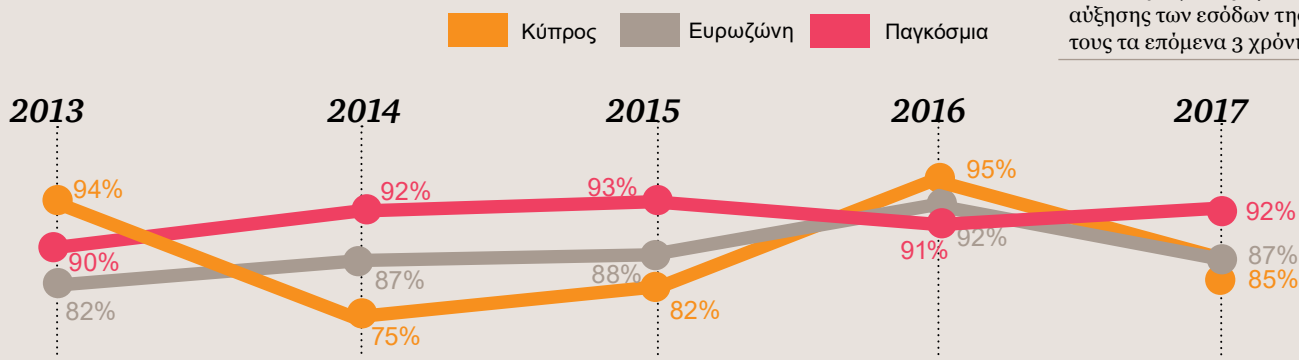
Σχεδιάγραμμα 5: Προοπτική αύξησης των εσόδων στα επόμενα 3 χρόνια

Ε: Πόσο αισιόδοξος είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας σας μέσα στα επόμενα 3 χρόνια;

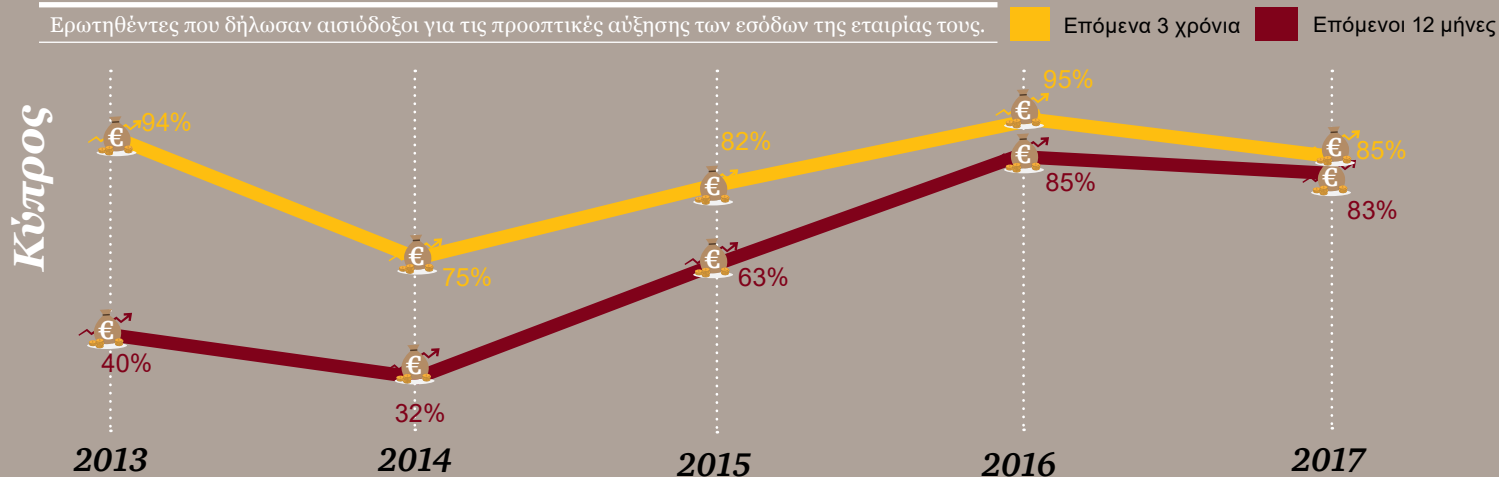
Σχεδιάγραμμα 6: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων στα επόμενα 3 χρόνια

Ερωτηθέντες που δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους τα επόμενα 3 χρόνια.

Σχεδιάγραμμα 7: Βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων

Ερωτηθέντες που δήλωσαν αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους.

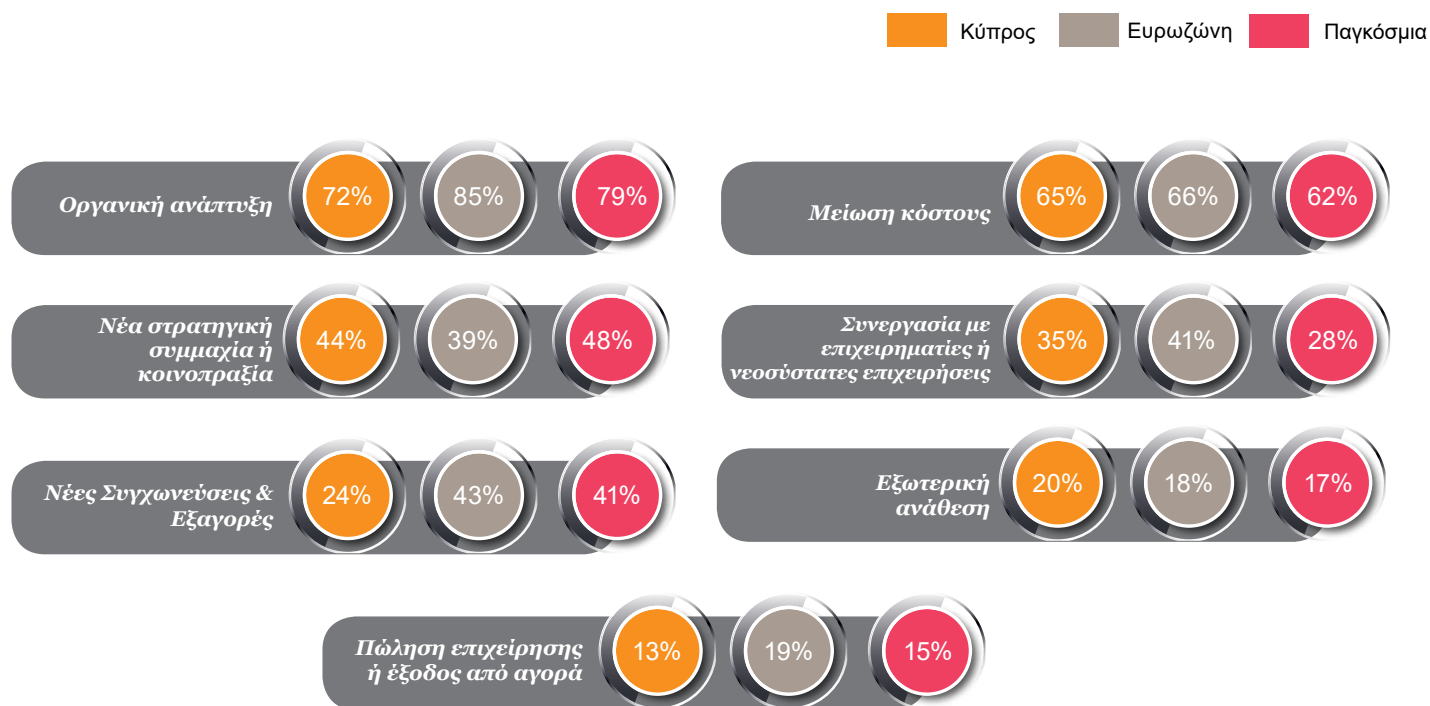

Στην ερώτηση ποιες είναι εκείνες οι δραστηριότητες στις οποίες θα επικεντρωθούν οι CEOs κατά τους επόμενους 12 μήνες για να οδηγήσουν την επιχείρησή τους σε ανάπτυξη και κερδοφορία, οι CEOs στην Κύπρο αναγνώρισαν την οργανική ανάπτυξη με ποσοστό 72% και τη μείωση του κόστους με ποσοστό 65%, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τους CEOs στην Ευρωζώνη αλλά και παγκόσμια.

Σχεδιάγραμμα 8: Δραστηριότητες ενίσχυσης της ανάπτυξης και της κερδοφορίας

Ε: Σκοπεύετε να προβείτε σε κάποια από τις ακόλουθες δραστηριότητες ενίσχυσης της εταιρικής ανάπτυξης ή κερδοφορίας μέσα στους επόμενους 12 μήνες και αν ναι, σε ποια;

72%

των CEOs στην Κύπρο
στοχεύουν στην ενίσχυση της
εταιρικής τους ανάπτυξης
και κερδοφορίας μέσω της
οργανικής ανάπτυξης

Επενδύοντας στον κόσμο

Οι επενδύσεις σε άλλες χώρες, πέρα της κύριας χώρας δραστηριοποίησης τους, αποτελούν μια στρατηγική επιλογή για πολλές επιχειρήσεις προσβλέποντας σε ανάπτυξη των εργασιών τους και κατά συνέπεια σε κερδοφορία. Για τους CEOs στην Κύπρο, το Ηνωμένο Βασίλειο παραμένει όπως και τις προηγούμενες χρονιές ψηλά στις προτιμήσεις τους με ποσοστό 33%, ενώ ακολουθεί η Γερμανία με 13% και η Κίνα με 12%.

Η Γερμανία και η Κίνα αποτελούν δυο χώρες που πέρυσι φαίνονταν πιο υποσχόμενες, ενώ φέτος τα ποσοστά των CEOs στην Κύπρο, στην Ευρωζώνη και παγκόσμια που τις επιλέγουν ακολουθούν πτωτική πορεία.

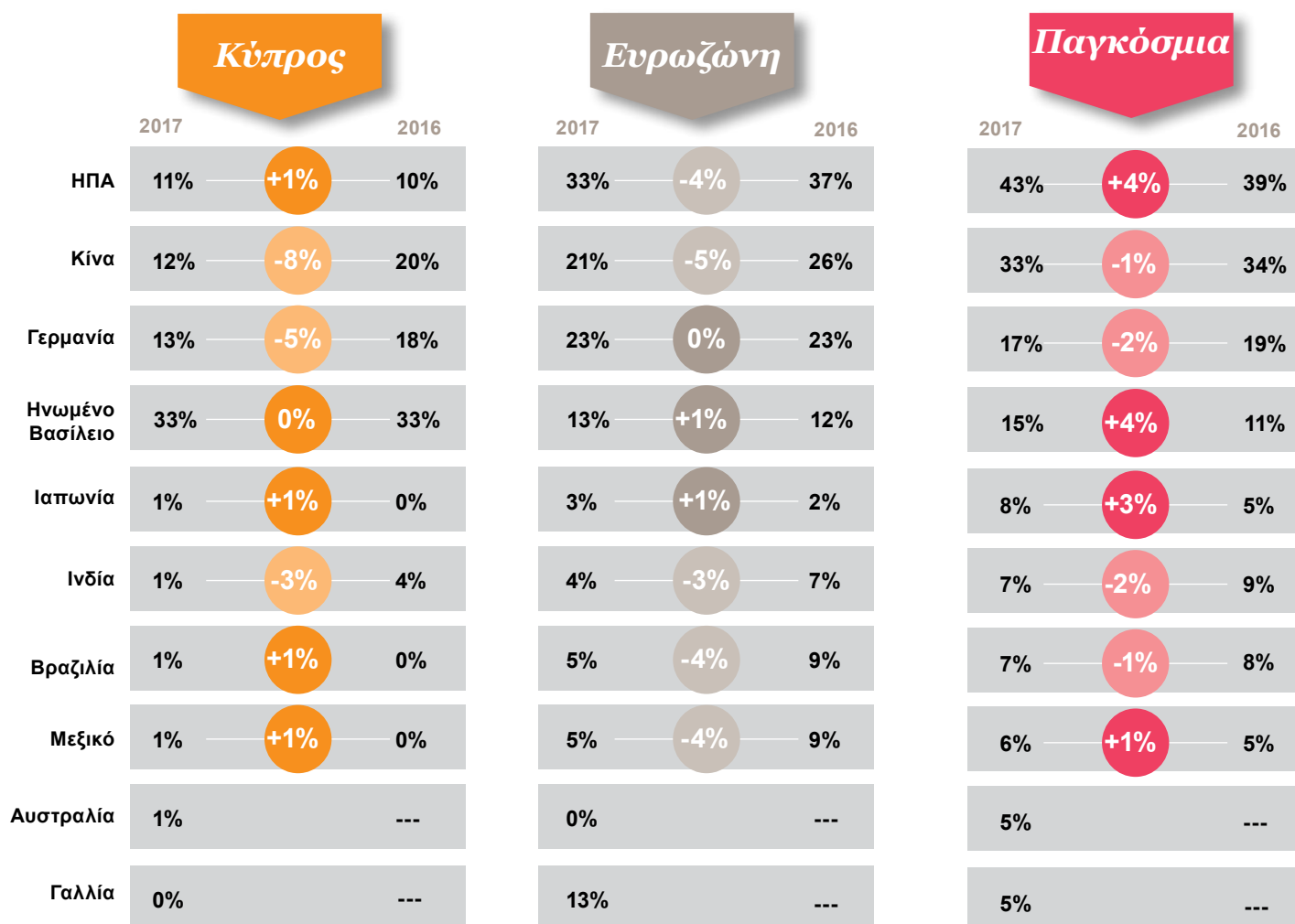
Αντίστοιχα για τους CEOs στην Ευρωζώνη (33%) και παγκόσμια (43%), οι ΗΠΑ είναι η χώρα στην οποία διαβλέπουν τις μεγαλύτερες προοπτικές ανάπτυξης για τις εταιρίες τους, αν και το ποσοστό αυτό είναι λίγο πιο χαμηλό σε

σχέση με το 2016. Αυτό αποτελεί ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον εύρημα καθώς οι τελευταίες πολιτικές εξελίξεις στις ΗΠΑ με την εκλογή του Ντόναλντ Τραμπ και οι αλλαγές που επιφέρει, δημιουργούν ένα κλίμα αβεβαιότητας για όλους και για τις επιχειρήσεις.

Σχεδιάγραμμα 9: Σημαντικές χώρες για τις προοπτικές ανάπτυξης

Ε: Ποιες χώρες, εξαιρουμένης της χώρας όπου εδρεύετε, θεωρείτε σημαντικές όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

10 πιο σημαντικές χώρες με βάση την παγκόσμια κατάταξη

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι στην ίδια ακριβώς ερώτηση οι CEOs στην Κύπρο ανέφεραν και κάποιες επιπλέον χώρες οι οποίες δεν περιλαμβάνονται στην προηγούμενη γραφική παράσταση, αποτελούν ωστόσο σημαντικό σημείο αναφοράς καθώς είναι εκείνες οι χώρες που για τους CEOs στην Κύπρο είναι οι πιο σημαντικές για τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας τους.

Η Ελλάδα λοιπόν εμφανίζεται στην πρώτη θέση με το 49% των CEOs να την επιλέγουν ως την πιο σημαντική χώρα, ενώ ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ρωσία. Για πρώτη φορά βλέπουμε και την Αίγυπτο με ποσοστό 10% και τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα με ποσοστό 9%.

10 πιο σημαντικές χώρες για την Κύπρο

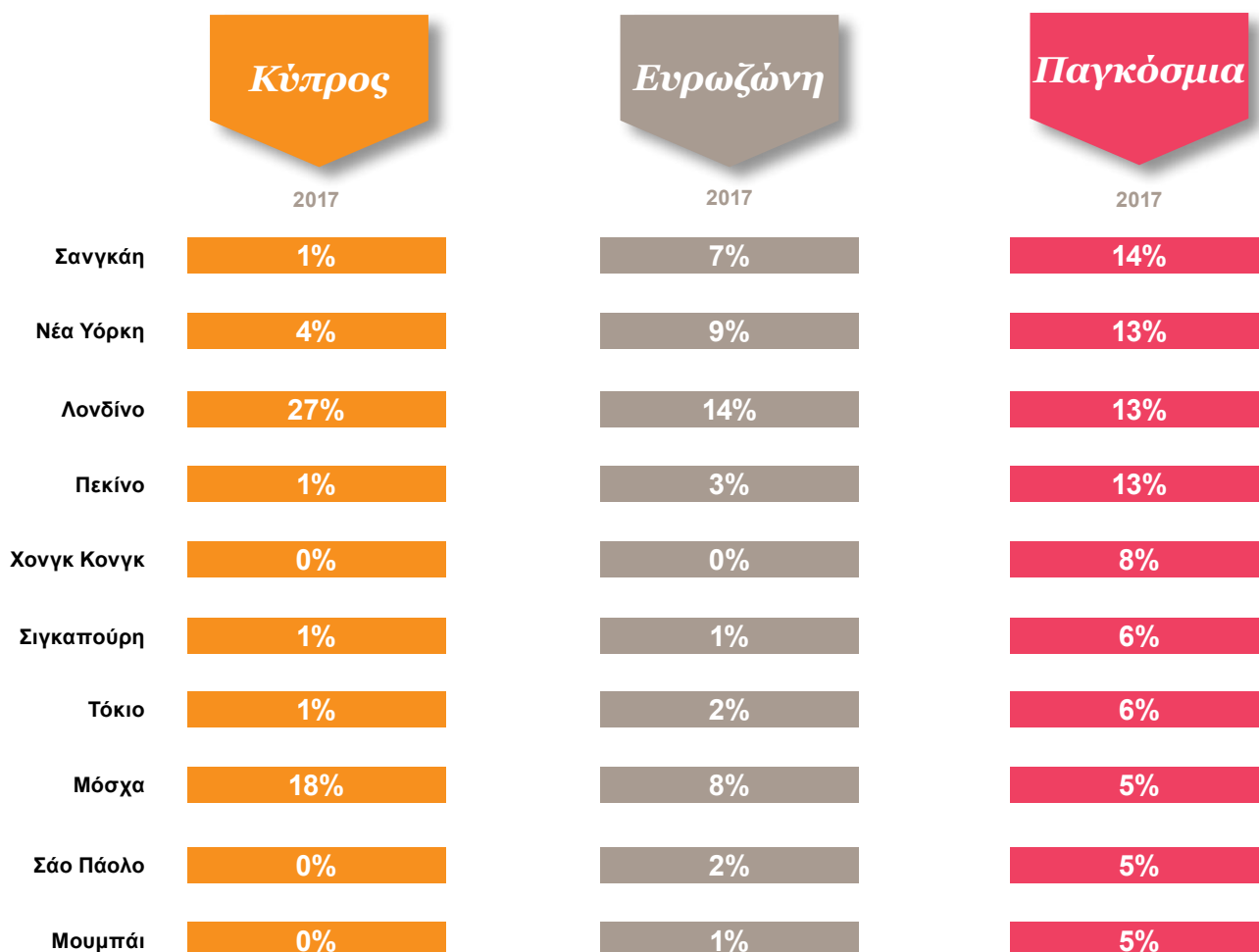
Ενδιαφέρον παρουσιάζει και η επιλογή των πόλεων με το Λονδίνο να είναι η πιο σημαντική πόλη με βάση την παγκόσμια κατάταξη για τους CEOs στην Κύπρο με 27%, και τους CEOs στην Ευρωζώνη με 14%, ενώ για τους CEOs παγκόσμια ξεχωρίζει η Σανγκάη με 14%. Στην ίδια ακριβώς ερώτηση για τις πόλεις, οι CEOs στην Κύπρο έρχονται να προσθέσουν τη Λεμεσό η οποία συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό προτίμησης με 31%, την Αθήνα που ακολουθεί με 28% και το Λονδίνο να ολοκληρώνει την τριάδα με 27%. Αυτές είναι οι πόλεις που δεν περιλαμβάνονται στην προηγούμενη γραφική παράσταση αλλά οι CEOs στην Κύπρο τις θεωρούν πιο σημαντικές για την ανάπτυξη των εταιριών τους κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Σχεδιάγραμμα 10: Σημαντικές πόλεις για τις προοπτικές ανάπτυξης

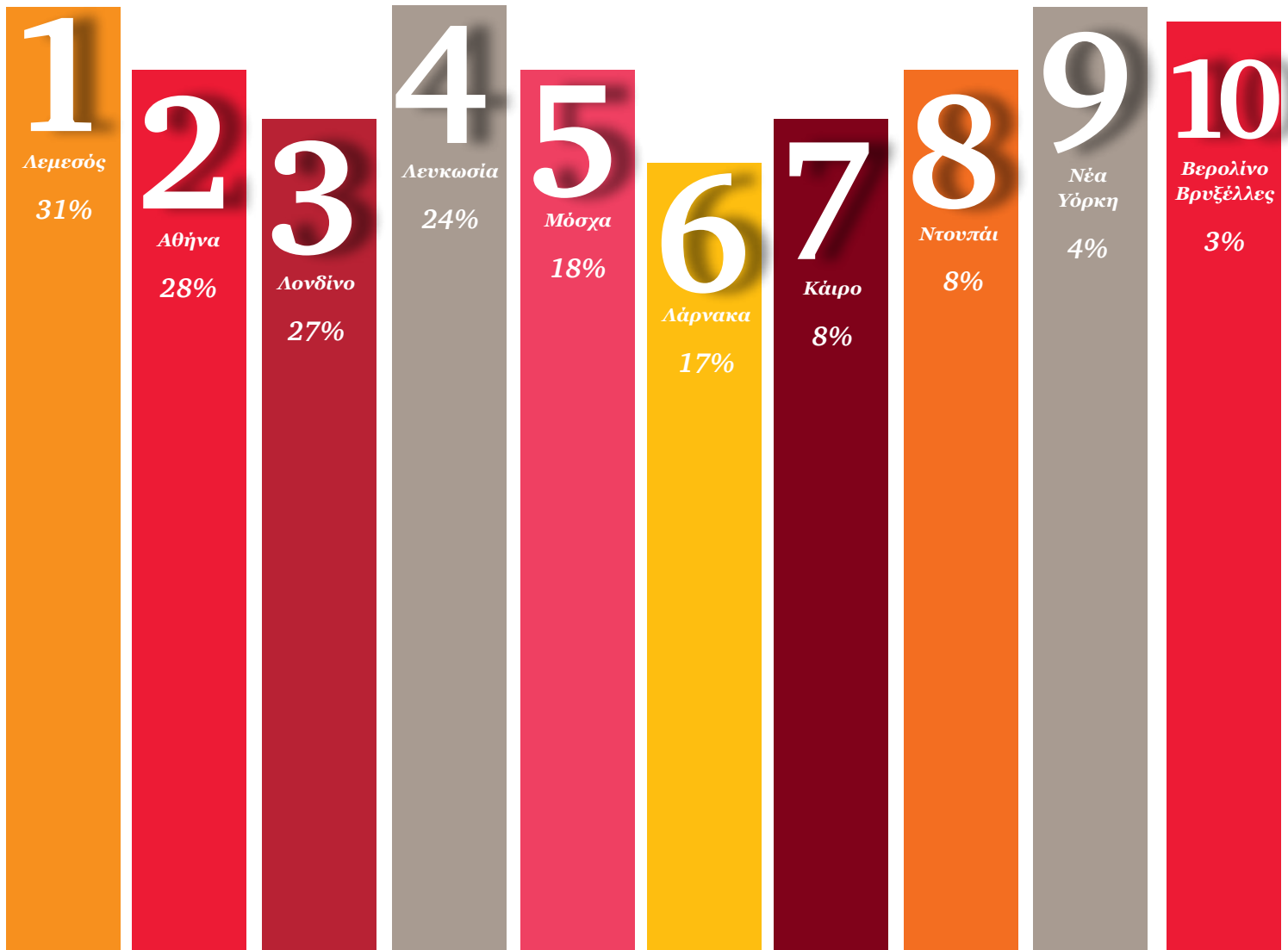
Ε: Ποιες πόλεις θεωρείτε σημαντικές όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

10 πιο σημαντικές πόλεις με βάση την παγκόσμια κατάταξη

10 πιο σημαντικές πόλεις για την Κύπρο

Απειλές

79%

των CEOs θεωρούν την γεωπολιτική αβεβαιότητα ως την πιο μεγάλη οικονομική και κοινωνική απειλή όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας τους

Όπως αναφέρθηκε και πιο πάνω, οι οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές αλλά και οι περιβαλλοντικές απειλές, επηρεάζουν σημαντικά το επιχειρηματικό περιβάλλον. Οι CEOs στην Κύπρο και στην Ευρωζώνη αναγνώρισαν τις 4 πιο σημαντικές απειλές για αυτούς ξεχωρίζοντας τη γεωπολιτική αβεβαιότητα, ενώ οι CEOs παγκόσμια αναγνωρίζουν ως πιο σημαντική την αβεβαιότητα της οικονομικής ανάπτυξης, γεγονός που έρχεται σε αντίφαση με τη μακροπρόθεσμη αισιοδοξία τους για τις

προοπτικές αύξησης των εσόδων τους, αλλά και για την παγκόσμια οικονομία κατά τους επόμενους 12 μήνες.

Η δεύτερη πιο σημαντική απειλή για τους CEOs στην Κύπρο είναι το μέλλον της Ευρωζώνης και το τι μέλει γενέσθαι μετά τους τριγμούς σε Ελλάδα και Ιταλία. Η υπερβολική ρύθμιση είναι η δεύτερη πιο σημαντική απειλή για τους CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, δίνοντας χρώμα στην τάση που υπάρχει για υπερβολικό έλεγχο από τα εποπτικά όργανα.

Σχεδιάγραμμα 11: Οικονομικές, κοινωνικές, περιβαλλοντικές απειλές και απειλές που σχετίζονται με θέματα πολιτικής

Ε: Σε ποιο βαθμό προβληματίζεστε σε σχέση με τις πιο κάτω οικονομικές κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές αλλά και τις απειλές που σχετίζονται με θέματα πολιτικής, όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας;

Οι 4 πιο σημαντικές απειλές

Γεωπολιτική αβεβαιότητα

79%

Το μέλλον της Ευρωζώνης

67%

Αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη

60%

Υπερβολικές νομοθετικές ρυθμίσεις

58%

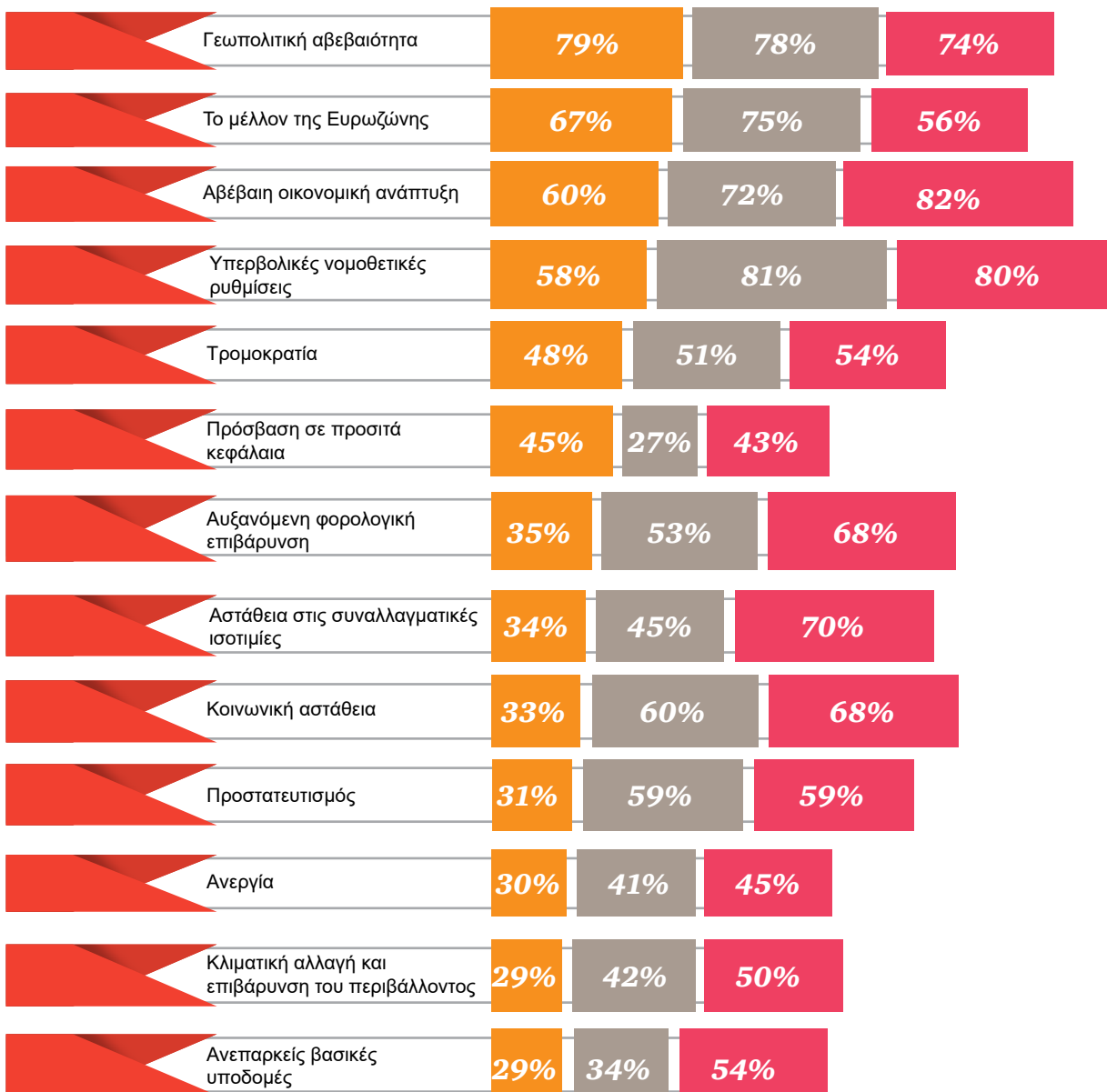

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Ανησυχώ πάρα πολύ» ή «Ανησυχώ εν μέρει»

Κύπρος

Ευρωζώνη

Παγκόσμια

Όσον αφορά στις απειλές που διαβλέπουν οι ίδιοι οι CEOs για την επιχείρησή τους, παρατηρούμε το ρόλο που η τεχνολογία έχει παίξει τα τελευταία χρόνια επηρεάζοντας τις αποφάσεις τους αλλά και τη στρατηγική τους. Ζούμε σε μια ψηφιακή εποχή και οφείλουμε να προσαρμοστούμε άμεσα σε αυτήν αλλιώς οι εξελίξεις θα μας προσπεράσουν και θα μείνουμε πίσω.

Η ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων εδράζεται στις επενδύσεις που θα κάνουν στην τεχνολογία και στην καινοτομία, οι

οποίες θα επιφέρουν αειφόρο ανάπτυξη όχι μόνο στις επιχειρήσεις αλλά και στην κοινωνία που ζούμε και εργαζόμαστε.

Οι CEOs στην Κύπρο (46%) ανησυχούν κατά κύριο λόγο για τους νεοεισερχόμενους στην αγορά και στη συνέχεια για τη ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας (44%) και τις κυβερνοαπειλές (40%).

Αντίστοιχα οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, ταυτίζονται και αναγνωρίζουν ως μεγαλύτερη απειλή τη μη διαθεσιμότητα των στελεχών με βασικές επαγγελματικές δεξιότητες και στη συνέχεια προσδιορίζουν το ρυθμό μεταβολής της τεχνολογίας.

Σχεδιάγραμμα 12: Επιχειρηματικές απειλές

Ε: Σε ποιο βαθμό προβληματίζεστε σε σχέση με τις πιο κάτω επιχειρηματικές απειλές όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας;

Οι 4 πιο σημαντικές απειλές

Νεοεισερχόμενοι στην αγορά

46%

Ρυθμός μεταβολής της τεχνολογίας

44%

Κυβερνο-απειλές

40%

Αλλαγή στη συμπεριφορά των καταναλωτών

35%

46%

των CEOs στην Κύπρο
ανησυχούν για τους
νεοεισερχόμενους στην
αγορά

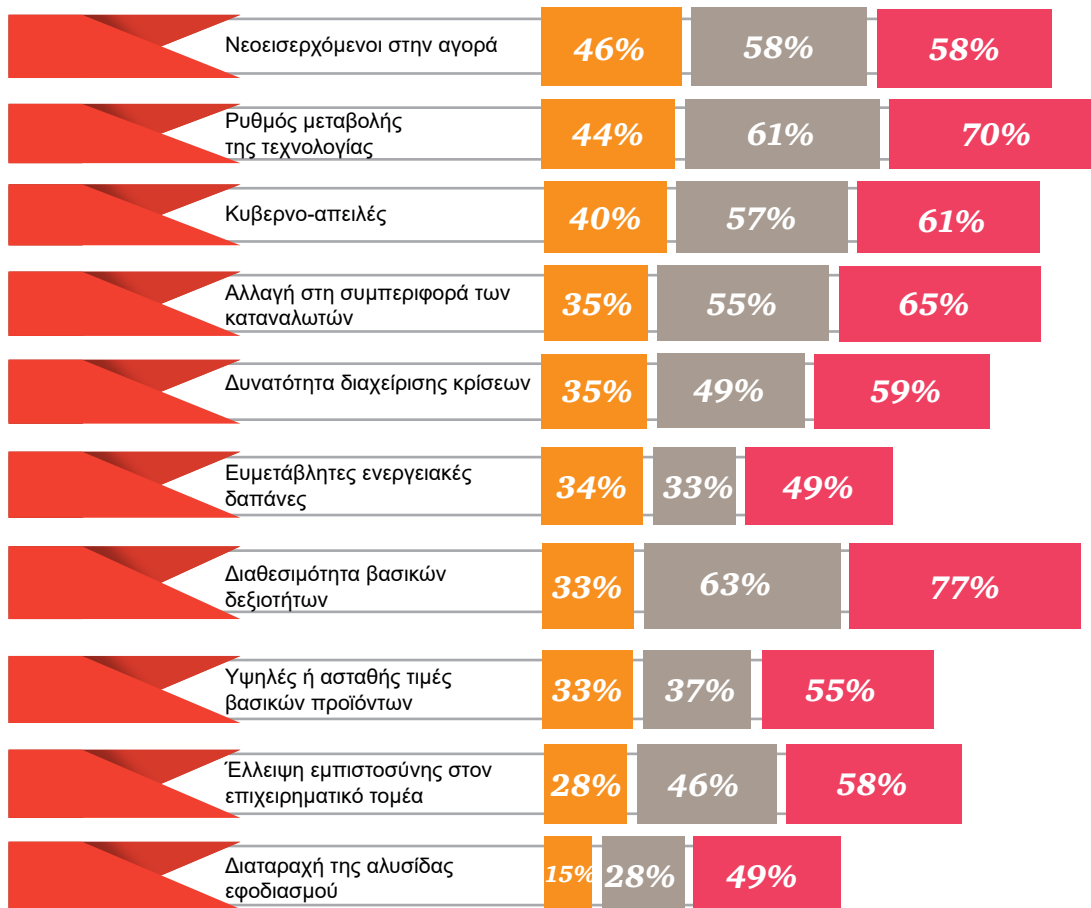

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Ανησυχώ πάρα πολύ» ή «Ανησυχώ εν μέρει»

Κύπρος

Ευρωζώνη

Παγκόσμια

Στην ερώτηση ποιο είναι εκείνο το στοιχείο που θα θέλατε να ενισχύσετε περισσότερο μέσα στο επιχειρηματικό περιβάλλον στο οποίο δραστηριοποιείστε ώστε να αξιοποιήσετε νέες ευκαιρίες, οι CEOs στην Κύπρο (22%) απάντησαν ότι αυτό είναι το ανθρώπινο δυναμικό τους, ενώ στην Ευρωζώνη (29%) και παγκόσμια (23%) η καινοτομία, αναδεικνύοντας το πόσο σημαντική διαφοροποίηση μπορεί αυτή να επιφέρει.

Σύμφωνα με την έκθεση του Global Entrepreneurship Monitor (GEM) μόνο η καινοτομική επιχειρηματικότητα μπορεί να εξασφαλίσει την εγκαθίδρυση και την

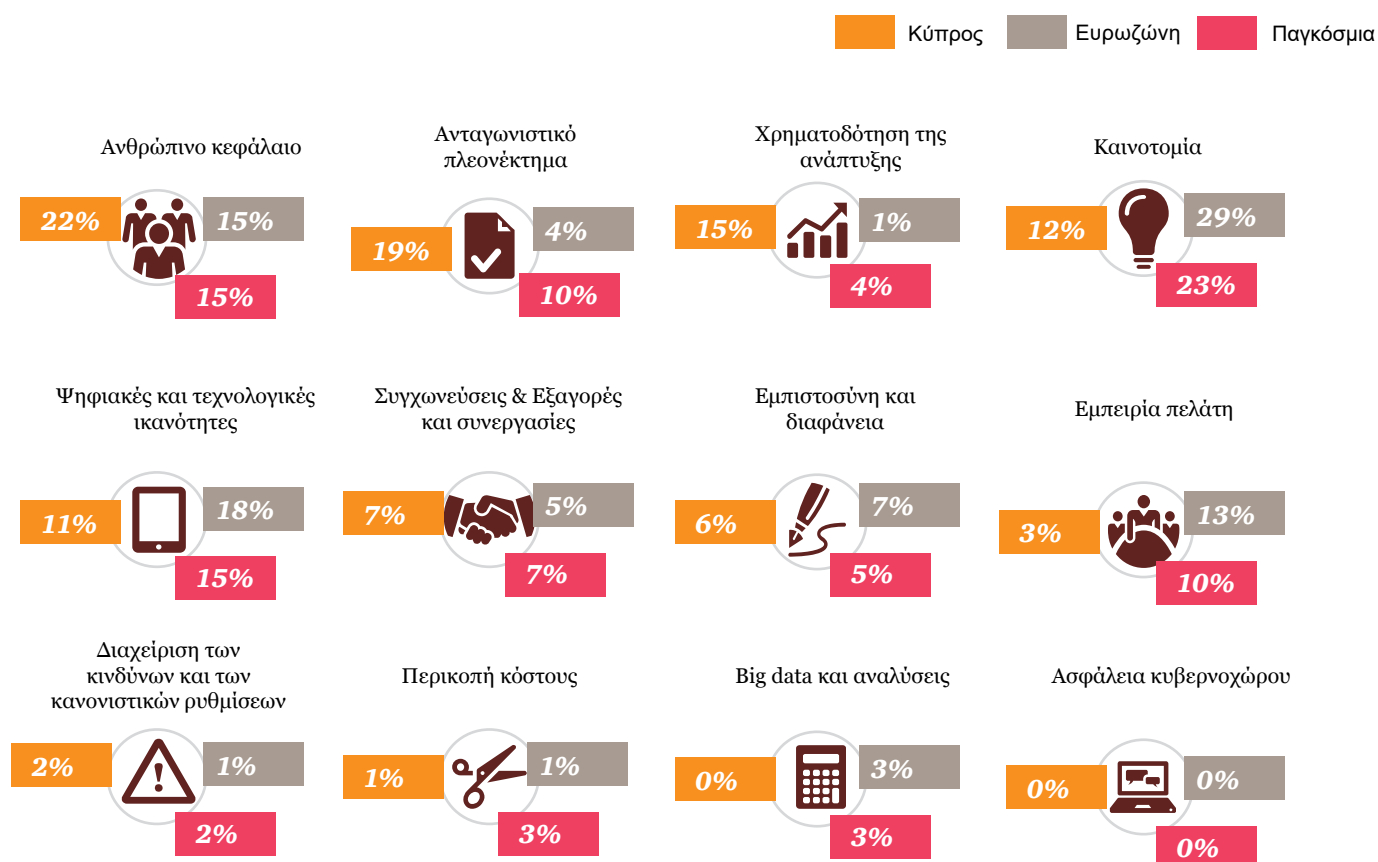
ανάπτυξη των νέων επιχειρήσεων. Κατά την Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (2004), «η επιχειρηματικότητα συνιστά σημαντική κινητήρια δύναμη της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και της ανάπτυξης». Η καινοτομία αποτελεί ανταγωνιστικό πλεονέκτημα σε ένα επιχειρηματικό περιβάλλον γεμάτο προκλήσεις. Είναι εκείνη που διαφοροποιεί τις υπηρεσίες και τα προϊόντα προσδίδοντας κατι διαφορετικό στους πελάτες/καταναλωτές.

Η τεχνολογική καινοτομία, η επιχειρηματική καινοτομία και γενικότερα η ευρύτερη έννοια της καινοτομίας

αποτελεί το θεμέλιο λίθο για νέες θέσεις εργασίας και οικονομική ανάπτυξη, όχι μόνο των επιχειρήσεων αλλά και της ίδιας της Κύπρου. Χρειαζόμαστε θέληση, ένα σωστό θεσμικό πλαίσιο και καλλιέργεια μιας διαφορετικής κουλτούρας.

Σχεδιάγραμμα 13: Αξιοποίηση νέων ευκαιριών

Ε: Δεδομένου του επιχειρηματικού περιβάλλοντος στο οποίο δραστηριοποιείστε, ποιο από τα παρακάτω στοιχεία θέλετε να ενισχύσετε περισσότερο προκειμένου να αξιοποιήσετε τις νέες ευκαιρίες;

Οι άνθρωποι μας είναι η δύναμή μας

Ίσως ένα από τα σημαντικότερα ευρήματα της έρευνας κάθε χρόνο είναι η πρόθεση των CEOs να διατηρήσουν ή και να αυξήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους. Αξίζει να σημειωθεί ότι οι μισοί περίπου (46%) CEOs στην Κύπρο πιστεύουν ότι θα αυξήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους,

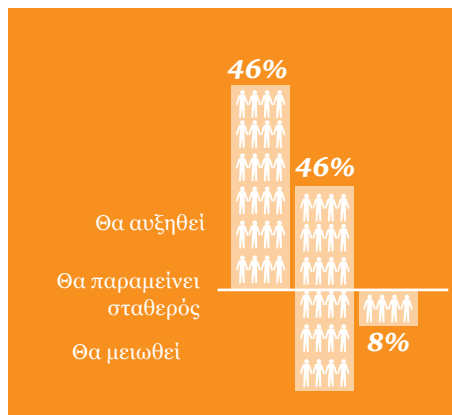
ενώ αντίστοιχο ποσοστό (46%) θεωρούν ότι θα παραμείνουν στα ίδια επίπεδα. Το ίδιο υψηλά είναι τα ποσοστά για την Ευρωζώνη με το 49% των CEOs να προτίθενται να αυξήσουν το ανθρώπινο δυναμικό τους ενώ παγκόσμια αυτό το ποσοστό ανέρχεται στο 52%.

Σχεδιάγραμμα 14: Αλλαγές στον αριθμό των απασχολούμενων

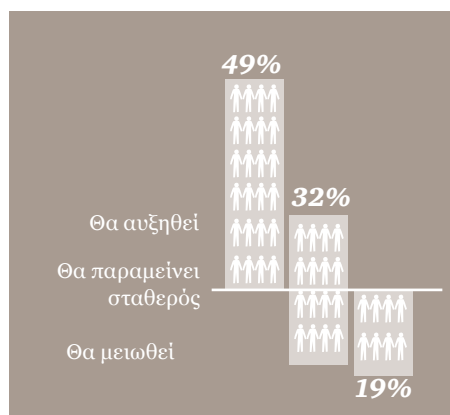
Ε: Αναμένετε ότι ο αριθμός των απασχολούμενων στην εταιρία σας θα αυξηθεί, θα μειωθεί ή θα παραμείνει σταθερός κατά τους επόμενους 12 μήνες;

2017

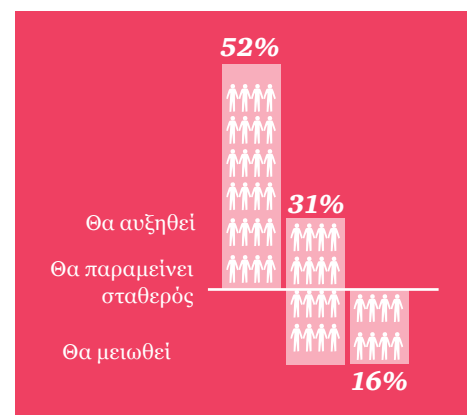
Κύπρος

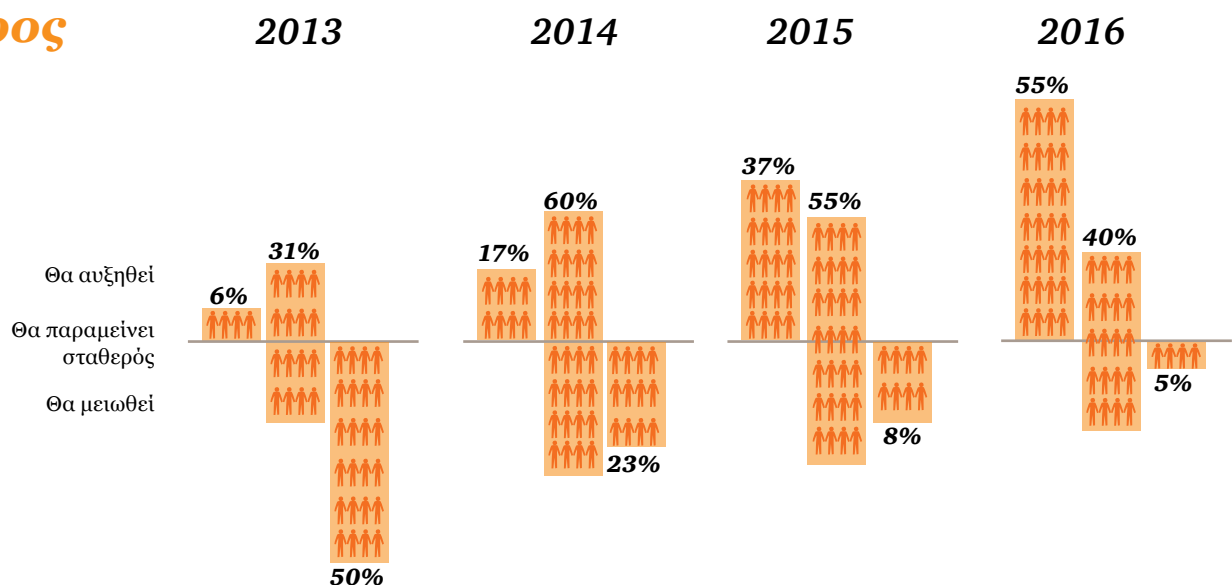
Ευρωζώνη

Παγκόσμια

Κύπρος

Η τεχνολογία διατηρεί τον καταλυτικό της ρόλο και σε αυτό το θέμα καθώς το 71% των CEOs στην Κύπρο, το 79% στην Ευρωζώνη και το 80% παγκόσμια, θεωρούν ότι αυτή θα επηρεάσει τον αριθμό του ανθρώπινου δυναμικού τους.

71%

των CEOs στην Κύπρο
θεωρούν ότι η τεχνολογία
θα επηρεάσει τον αριθμό
του ανθρώπινου
δυναμικού τους

Σχεδιάγραμμα 15: Μείωση του αριθμού των απασχολούμενων λόγω της τεχνολογίας

Ε: Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι ο αριθμός των απασχολούμενων θα μειωθεί λόγω της αυτοματοποίησης και άλλων τεχνολογιών;

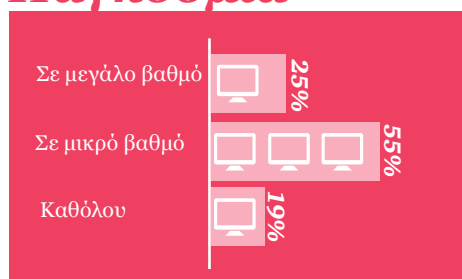
Κύπρος

Ευρωζώνη

Παγκόσμια

«Υπάρχουν τεράστιες και αυξανόμενες εντάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας καθώς οι επιχειρήσεις επιδιώκουν αλλαγή των επιχειρηματικών τους μοντέλων, με μεγαλύτερη χρήση της τεχνολογίας, που έχει ως φυσικό επακόλουθο την αξιοποίηση λιγότερων ανθρώπων. Οι πολίτες εκφράζουν επίσης την επιθυμία, μετά την κρίση, για επιστροφή σε επίπεδα κατανάλωσης και αποδοχών που να ανταποκρίνονται στις δικές τους φιλοδοξίες. Όλα αυτά δεν είναι εύκολο να συνδυαστούν».

John Patrick Hourican

Διευθύνων Σύμβουλος, Τράπεζα Κύπρου

Οι CEOs στην Κύπρο διαχειρίζονται με τον καλύτερο δυνατό τρόπο το ανθρώπινο ταλέντο τους καθώς βασίζονται σε αυτό για την καλή λειτουργία των επιχειρήσεών τους. Μεταφέρουν λοιπόν το ανθρώπινο ταλέντο τους όπου πιστεύουν ότι θα αποδώσει καλύτερα (74%), ενώ χρησιμοποιούν την τεχνολογία (72%) για να βελτιώσουν την ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού τους. Αντίστοιχα οι CEOs στην Ευρωζώνη (85%) έχουν ως προτεραιότητα να προωθούν την ποικιλομορφία και ενσωμάτωση ταλέντων το οποίο αποτελεί και την προτεραιότητα των CEOs παγκόσμια (87%).

Σχεδιάγραμμα 16: Δραστηριότητες που αφορούν το ταλέντο

Ε: Σε ποιο βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις σχετικά με τις δραστηριότητες της εταιρείας σας για τα ταλέντα;

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Συμφωνώ απόλυτα» ή «Συμφωνώ»

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Μετακινούμε τα ταλέντα εκεί όπου τα χρειαζόμαστε

74%

77%

76%

Αναζητούμε τα καλύτερα ταλέντα ανεξάρτητα από τους δημογραφικούς ή γεωγραφικούς παράγοντες

69%

74%

74%

Εξετάζουμε τα πλεονεκτήματα που προσφέρει ο συνδυασμός ανθρώπινου δυναμικού και μηχανημάτων

64%

50%

52%

Χρησιμοποιούμε αναλύσεις δεδομένων για την εύρεση, την εξέλιξη και τη διατήρηση του ανθρώπινου δυναμικού

53%

45%

50%

Αναλογιζόμαστε την επίδραση της τεχνητής νοημοσύνης στις δεξιότητες που θα χρειαζόμαστε στο μέλλον

45%

37%

39%

Βασιζόμαστε περισσότερο σε εξωτερικούς συνεργάτες, ελεύθερους επαγγελματίες και εξωτερικές αναθέσεις

17%

26%

28%

Χρησιμοποιούμε την τεχνολογία για να βελτιώνουμε την ευημερία του ανθρώπινου δυναμικού μας

72%

65%

63%

Προωθούμε την ποικιλομορφία και την ενσωμάτωση των ταλέντων

65%

85%

87%

Έχουμε τροποποιήσει τη στρατηγική μας όσον αφορά το ανθρώπινο δυναμικό, έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει τις δεξιότητες και τις δομές απασχόλησης που χρειαζόμαστε για το μέλλον

58%

74%

78%

Έχουμε εντάξει την ψηφιακή κατάρτιση στα εκπαιδευτικά μας προγράμματα

52%

69%

65%

Αναθεωρούμε τη λειτουργία του Τμήματος Ανθρώπινου Δυναμικού

44%

60%

60%

Το θέμα της ποικιλομορφίας και ενσωμάτωσης ταλέντων απασχολεί κατά κοινή ομολογία περισσότερο τους CEOs στο εξωτερικό, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν απασχολεί και τους CEOs στην Κύπρο. Είναι γεγονός ότι το ταλέντο δεν έχει χρώμα ή τίτλο. Κάθε εταιρία επιδιώκει να έχει και να προσελκύει το καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό.

Η ποικιλομορφία του ανθρώπινου δυναμικού προϋποθέτει την εξάλειψη οποιασδήποτε μορφής διάκρισης που μπορεί να βρει πρόσφορο έδαφος σε ένα εργασιακό περιβάλλον.

Η διαφορετικότητα και η παροχή ίσων ευκαιριών είναι αναγκαίες για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων σήμερα, με τα οφέλη να είναι διακριτά σε κάθε επίπεδο.

Η εξασφάλιση της ποικιλομορφίας σε ανθρώπινο δυναμικό και η παροχή ίσων ευκαιριών σε όλους, μόνο οφέλη μπορεί να προσδώσει. Χρειάζεται όλοι να συμβάλουμε στη διαμόρφωση μίας εταιρικής κουλτούρας από την οποία θα απουσιάζει οποιαδήποτε μορφής διάκριση.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η PwC Κύπρου έλαβε πρόσφατα πιστοποίηση για την εφαρμογή καλών πρακτικών που προωθούν την ισότητα των δυο φύλων στο εργασιακό περιβάλλον από το Τμήμα Εργασιακών Σχέσεων του Υπουργείου Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Συγκεκριμένα, ο οργανισμός διακρίθηκε με την πιστοποίηση «Εργοδότης Ισότητας των Φύλων» στο πλαίσιο του Κυπριακού Μοντέλου Πιστοποίησης Επιχειρήσεων για την εφαρμογή καλών πρακτικών για την ισότητα των φύλων στο εργασιακό περιβάλλον.

Πέραν του 60% των επαγγελματιών της PwC που προήχθησαν σε θέσεις Ανώτερων Συνεργατών, Βοηθών Διευθυντών και Διευθυντών το 2014 ήταν γυναίκες ενώ όσον αφορά στις θέσεις Επιχειρησιακών Διευθυντών, το ποσοστό αυτό ανήρθε στο 65%, με το ποσοστό συμμετοχής γυναικών στη θέση αυτή να ανέρχεται σήμερα στο 55%.

«Το επιχειρηματικό πρότυπο αλλάζει. Οι μεγάλες, πολυδάπανες, γραφειοκρατικές επιχειρήσεις θα σβήσουν, ενώ θα επιβιώσουν εκείνες που διαθέτουν ευελιξία, ικανότητα και προβαίνουν σε διαχωρισμό των εργασιών τους».

John Patrick Hourican
Διευθύνων Σύμβουλος, Τράπεζα Κύπρου

Στην ερώτηση ποιες είναι εκείνες οι δεξιότητες που αναζητάτε στον οργανισμό σας πέρα της τεχνολογικής εξειδίκευσης και πόσο δύσκολο είναι να βρείτε αυτά τα χαρακτηριστικά στους ανθρώπους που προσλαμβάνετε, όλοι οι CEOs ανταποκρίθηκαν θετικά στο θέμα της συνεργατικότητας και της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων, ενώ οι CEOs παγκόσμια έβαλαν και την παράμετρο της προσαρμοστικότητας.

Οι εργαζόμενοι πλέον πρέπει να μπορούν να συνεργάζονται, να μπορούν να ανταποκρίνονται άμεσα στις προκλήσεις και να επιλύουν τα όποια προβλήματα, καθώς και να μπορούν να προσαρμόζονται στις αλλαγές κάτω από τις οποιεσδήποτε κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνθήκες.

Σχεδιάγραμμα 17: Προσλαμβάνοντας άτομα με σημαντικές δεξιότητες

Ε: Εκτός από τις τεχνικές επιχειρηματικές γνώσεις, πόσο σημαντικές είναι οι παρακάτω δεξιότητες για την εταιρία σας;

Ε: Πόσο δύσκολο είναι για την εταιρία σας να προσλάβει άτομα με αυτές τις δεξιότητες ή χαρακτηριστικά;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Πόσο σημαντικές είναι οι παρακάτω δεξιότητες για την εταιρία σας;

Πόσο δύσκολο είναι για την εταιρία σας να προσλάβει άτομα με αυτές τις δεξιότητες ή χαρακτηριστικά;

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Πολύ σημαντική» ή «Αρκετά σημαντική»

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Πολύ δύσκολο» ή «Αρκετά δύσκολο»

Ο ρόλος της τεχνολογίας στις επιχειρήσεις

Ο κόσμος εξελίσσεται διαρκώς και η ψηφιοποίησή του δημιουργεί νέες ευκαιρίες. Λόγω της τεχνολογίας οι εργαζόμενοι μπορούν να είναι πιο ευέλικτοι όσον αφορά στο χώρο εργασίας τους (σπίτι, γραφείο, καφετέρια) και μπορούν να αυξήσουν την παραγωγικότητα τους λόγω των νέων εργαλείων που έχουν πλέον στη διάθεσή τους.

Χάρη στην ψηφιοποίηση, εταιρίες σε όλες τις βιομηχανίες αγωνίζονται να ανταποκριθούν στις αλλαγές αυτές και να παρέχουν στους πελάτες τους προϊόντα και υπηρεσίες όπως ακριβώς τα χρειάζονται σε γρήγορο χρόνο, ενώ παράλληλα με αυτόν τον τρόπο προσελκύουν και ποιοτικό ανθρώπινο δυναμικό.

Αυτό ακριβώς συνειδοποίησαν και οι CEOs που λαμβάνουν μέρος στην έρευνα μας καθώς η συντριπτική πλειοψηφία αυτών (83% στην Κύπρο, 94% στην Ευρωζώνη και 93% παγκόσμια) θεωρούν ότι είναι πολύ σημαντικό να έχουν έναν ισχυρό εταιρικό στόχο που να ανταποκρίνεται στις αξίες, στην κουλτούρα και στις συμπεριφορές. Ακολουθεί σε σημαντικότητα η άποψη ότι «πρέπει να διευθύνουμε την επιχείρησή μας λαμβάνοντας υπόψη τις προσδοκίες των stakeholders».

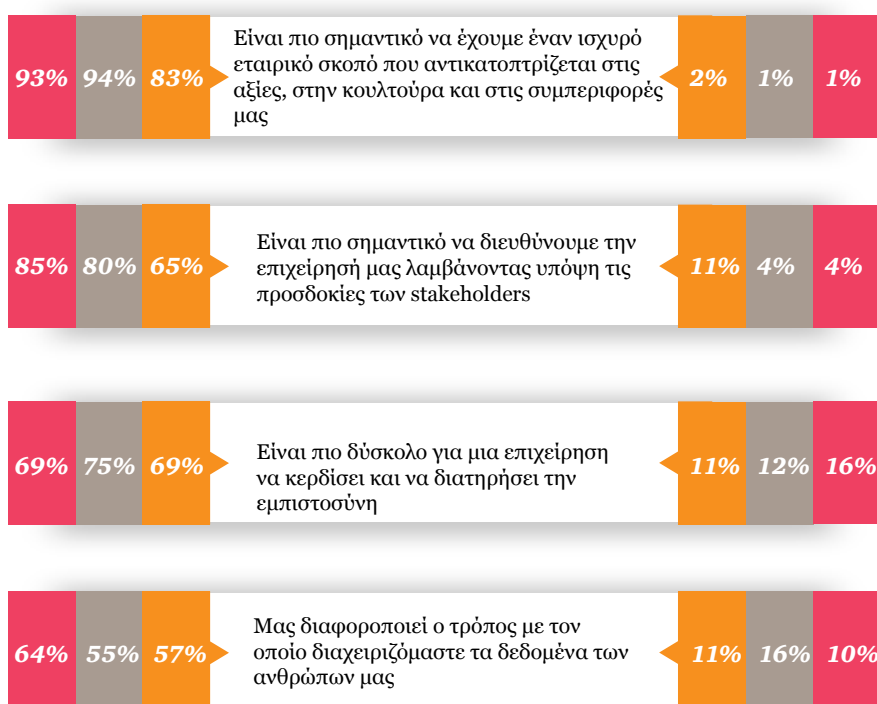
Σχεδιάγραμμα 18: Δραστηριοποίηση σε ολόένα και πιο ψηφιοποιημένο κόσμο

Ε: Στο πλαίσιο της σταδιακής ψηφιοποίησης του κόσμου, σε τι βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις;

«Συμφωνώ απόλυτα» ή «Συμφωνώ»

«Διαφωνώ» ή «Διαφωνώ κάθετα»

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

«Τα τελευταία 20 χρόνια, ο τρόπος με τον οποίο η τεχνολογία έχει επηρεάσει τη ζωή μας συνιστά πραγματική επανάσταση».

John Patrick Hourican

Διευθύνων Σύμβουλος, Τράπεζα Κύπρου

Οι stakeholders είναι ιδιαίτερο κεφάλαιο για τις επιχειρήσεις. Όταν λοιπόν οι CEOs θεωρούν ότι οι διακοπές ή διαταραχές της λειτουργίας των συστημάτων IT θα επηρεάσουν αρκετά την εμπιστοσύνη των stakeholders με ποσοστό 89% για την Κύπρο, 88% για την Ευρωζώνη και 90% παγκόσμια, αυτό είναι κάτι που πρέπει να λάβουν υπόψη στο στρατηγικό σχεδιασμό τους. Ακολουθεί η παραβίαση απορρήτου προσωπικών δεδομένων ή κανόνων δεοντολογίας με ποσοστά 71% για την Κύπρο, 89% για την Ευρωζώνη και 90% παγκόσμια, αλλά και οι παραβιάσεις της ασφάλειας του κυβερνοχώρου που

επηρεάζουν τις επιχειρηματικές πληροφορίες ή κρίσιμα συστήματα.

Σύμφωνα με την Global State of Information Security® έρευνα της PwC για το 2017, η οποία επικεντρώνεται στο πώς οι ψηφιακές επιχειρήσεις υιοθετούν μέτρα για να διασφαλίσουν την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο και την προστασία της ιδιωτικής ζωής, το 59% των συμμετεχόντων δήλωσε ότι η κατανάλωση επηρεάστηκε μετά την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων. Επιπλέον τα ευρήματα της έρευνας καταδεικνύουν την ανάγκη για εφαρμογή προγραμμάτων που θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών, την ανάγκη

ύπαρξης σχεδίου που θα διασφαλίζει τις δυνατότητες του Internet of Things, ενώ παράλληλα θα πρέπει να υπάρχει πλάνο για να αντιμετωπίζονται προληπτικά οι γεωπολιτικές απειλές.

Δεν είναι καθόλου παράδοξο λοιπόν το γεγονός ότι σύμφωνα με την έρευνα για τους CEOs, το 91% αυτών στην Κύπρο δηλώνουν ότι ήδη σήμερα προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τις διακοπές ή διαταραχές της λειτουργίας των συστημάτων IT. Το ίδιο ισχύει και για τους CEOs στην Ευρωζώνη με ποσοστό 96% ενώ αντίστοιχα παγκόσμια αυτό το ποσοστό φτάνει στο 92%.

Σχεδιάγραμμα 19: Παράγοντες που επηρεάζουν τα επίπεδα εμπιστοσύνης των stakeholders και η αντιμετώπισή τους

Ε: Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το καθένα από τα παρακάτω θα επηρεάσει αρνητικά τα επίπεδα εμπιστοσύνης των stakeholders στον κλάδο σας μέσα στα επόμενα 5 χρόνια;

Ε: Σε τι βαθμό προσπαθεί η εταιρία σας να αντιμετωπίσει αυτά τα ζητήματα σήμερα;

	Κύπρος		Ευρωζώνη		Παγκόσμια	
	Αρνητική επίπτωση στα επίπεδα εμπιστοσύνης	Αντιμετώπιση των ζητημάτων σήμερα	Αρνητική επίπτωση στα επίπεδα εμπιστοσύνης	Αντιμετώπιση των ζητημάτων σήμερα	Αρνητική επίπτωση στα επίπεδα εμπιστοσύνης	Αντιμετώπιση των ζητημάτων σήμερα
Διακοπές ή διαταραχές της λειτουργίας των συστημάτων IT	89%	91%	88%	96%	90%	92%
Παραβίαση απορρήτου προσωπικών δεδομένων ή κανόνων δεοντολογίας	71%	84%	89%	93%	90%	89%
Παραβιάσεις της ασφάλειας του κυβερνοχώρου που επηρεάζουν επιχειρηματικές πληροφορίες ή κρίσιμα συστήματα	72%	80%	89%	94%	91%	90%
Κίνδυνοι από τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	85%	83%	85%	85%	88%	82%
Τεχνητή νοημοσύνη και αυτοματοποίηση (συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας blockchain)	69%	63%	71%	72%	67%	58%
Σύγχυση σχετικά με την ιδιοκτησία των ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων	64%	58%	67%	56%	69%	55%
Αβεβαιότητα σχετικά με τη φορολόγηση των ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων	52%	42%	57%	50%	63%	48%
Γονιδιακές τεχνολογίες (π.χ. γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες, συνθετική βιολογία)	33%	31%	37%	25%	34%	20%

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Σε μεγάλο βαθμό» ή «Σε κάποιο βαθμό»

Παγκοσμιοποίηση

95%

των CEOs στην Κύπρο, δήλωσαν ότι έχει διευκολυνθεί η μετακίνηση κεφαλαίων, ανθρώπων, αγαθών και πληροφοριών λόγω της παγκοσμιοποίησης

Πολλά έχουν ειπωθεί για την παγκοσμιοποίηση καθώς αυτή δίνει έμφαση στην αυξανόμενη οικονομική αλληλεξάρτηση των χωρών παγκόσμια μέσω του αυξανόμενου όγκου και ποικιλίας διεθνών συναλλαγών αγαθών και υπηρεσιών, της ελεύθερης ροής κεφαλαίου διεθνώς, και της γρήγορης και ευρείας διάχυσης της τεχνολογίας.

Υπάρχουν τα θετικά και τα αρνητικά στοιχεία αλλά σε κάθε περίπτωση η παγκοσμιοποίηση έχει επηρεάσει σημαντικά το επιχειρηματικό περιβάλλον τις τελευταίες δεκαετίες. Στην ερώτηση σε ποιον βαθμό έχει επηρεάσει η

παγκοσμιοποίηση διάφορους τομείς, το 95% των CEOs στην Κύπρο, το 98% στην Ευρωζώνη και το 95% παγκόσμια, δήλωσαν ότι έχει διευκολυνθεί η μετακίνηση κεφαλαίων, ανθρώπων, αγαθών και πληροφοριών. Σημαντικό ρόλο φαίνεται να έχει και η εναρμόνιση των κανονισμών για τους CEOs στην Κύπρο με 94%, καθώς και η καθολική δυνατότητα σύνδεσης για τους CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια με 95%.

Σχεδιάγραμμα 20: Θετικός αντίκτυπος της παγκοσμιοποίησης

Ε: Κατά την άποψή σας, σε τι βαθμό έχει συμβάλλει η παγκοσμιοποίηση σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς:

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια Ερωτηθέντες που δήλωσαν «Σε μεγάλο βαθμό» ή «Σε κάποιο βαθμό»

Διευκόλυνση της μετακίνησης κεφαλαίων, ανθρώπων, αγαθών και πληροφοριών

95% 98% 95%

Εναρμόνιση των κανονισμών

94% 76% 80%

Καθολική πρόσβαση σε υποδομές και βασικές υπηρεσίες

93% 92% 88%

Δημιουργία ειδικευμένου και καταρτισμένου εργατικού δυναμικού

92% 85% 90%

Καθολική δυνατότητα σύνδεσης

90% 95% 95%

Διατήρηση των προτύπων για την προστασία και τη δεοντολογικά ορθή χρήση των δεδομένων

90% 67% 79%

Διαχείριση των γεωπολιτικών κινδύνων

79% 77% 76%

Πλήρης και ουσιαστική απασχόληση

73% 71% 76%

Δικαιοσύνη και ακεραιότητα των παγκό-σμιων φορολογικών συστημάτων

72% 46% 59%

Πρόληψη της κλιματικής αλλαγής και της έλλειψης πόρων

72% 60% 64%

Πρόληψη συστημικής αποτυχίας

70% 64% 71%

Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πλούσιων και φτωχών

50% 52% 51%

«Η παγκοσμιοποίηση υπήρξε στο προσκήνιο τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Έχουμε δει εταιρίες να αγνοούν τα φυσικά σύνορα μεταξύ των χωρών, έχουμε δει όμως από την άλλη και κρίσεις που έπρεπε να τύχουν διαχείρισης από εθνικές κυβερνήσεις, όχι από διεθνείς επιχειρήσεις, και αυτό συνεπάγεται μια πραγματική πρόκληση και σύγκρουση μεταξύ της ατζέντας ενός κράτους και της ατζέντας της παγκοσμιοποίησης».

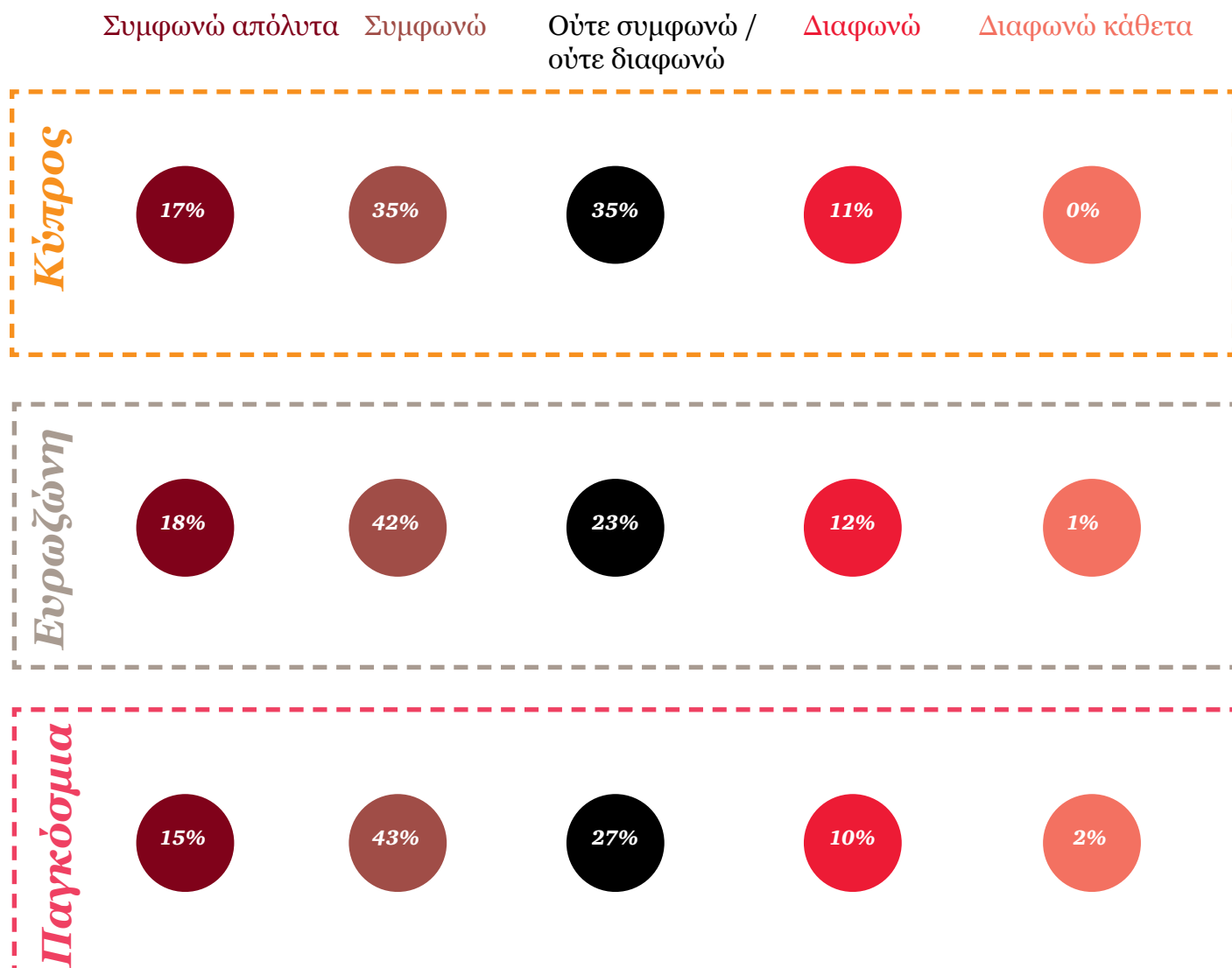
John Patrick Hourican

Διευθύνων Σύμβουλος, Τράπεζα Κύπρου

Ο ρόλος των CEOs είναι πιο απαιτητικός από ποτέ καθώς η δραστηριοποίησή τους σε μια μεγάλη ελεύθερη παγκόσμια αγορά, όπου υπάρχει έντονος ανταγωνισμός, δυσκολεύει τα πράγματα. Το 52% των CEOs στην Κύπρο, το 60% στην Ευρωζώνη και το 58% παγκόσμια, συμφωνεί ότι είναι πιο δύσκολο να εξισορροπήσουν τον ανταγωνισμό σε μια ανοιχτή παγκόσμια αγορά με την τάση για πιο κλειστές εθνικές πολιτικές.

Σχεδιάγραμμα 21: Εξισορροπώντας τον ανταγωνισμό σε μια ανοιχτή παγκόσμια αγορά με την τάση για πιο κλειστές εθνικές πολιτικές

Ε: Σε τι βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε ότι γίνεται ολοένα και πιο δύσκολο για τους CEOs να εξισορροπήσουν τον ανταγωνισμό σε μια ανοιχτή παγκόσμια αγορά με την τάση για πιο κλειστές εθνικές πολιτικές;

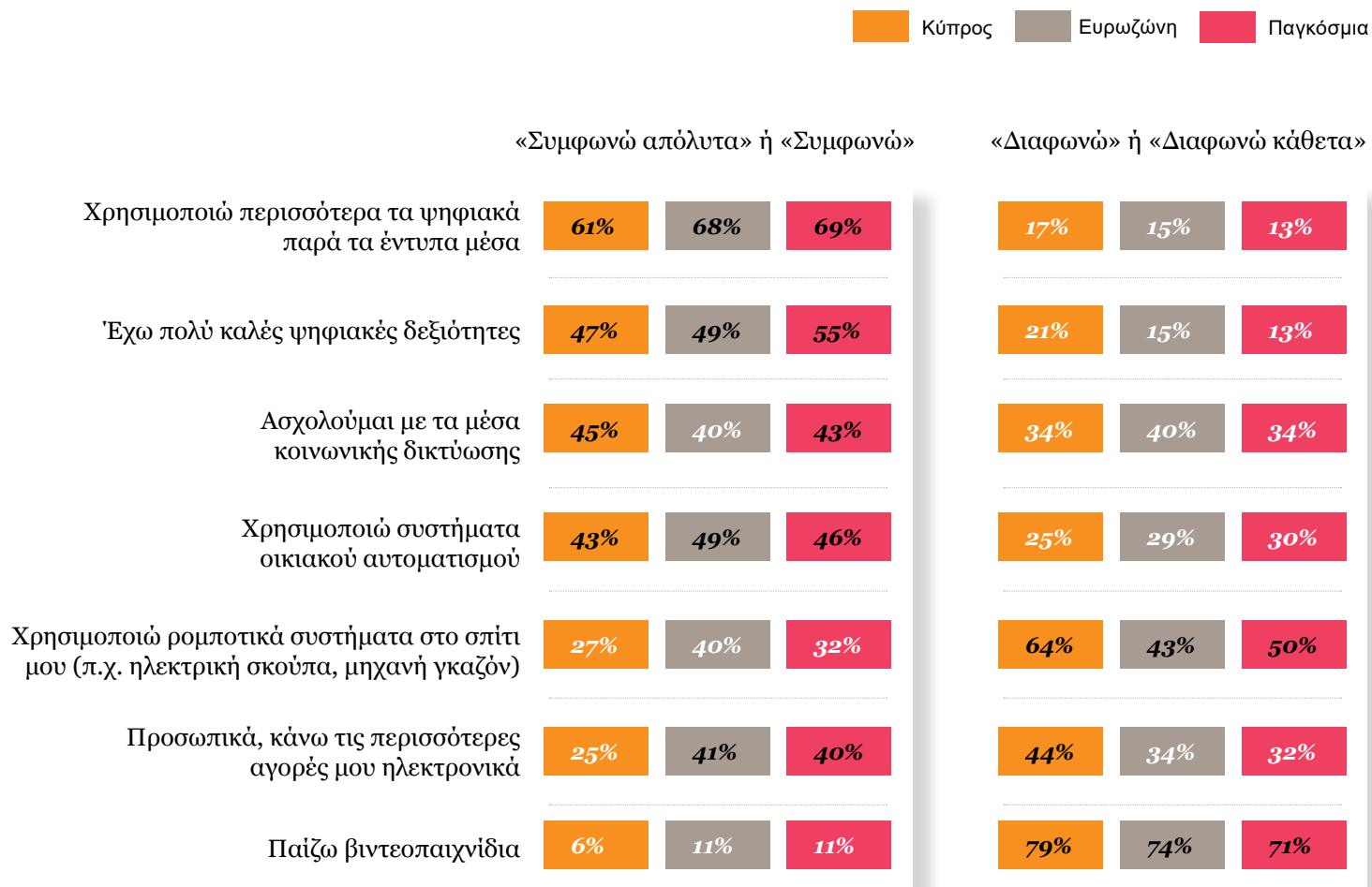
Μια άλλη πολύ ενδιαφέρουσα πτυχή της έρευνας, εξετάζει την εξοικείωση των ιδίων των CEOs με την τεχνολογία και το πώς αυτοί την χρησιμοποιούν. Το 61% των CEOs στην Κύπρο συμφωνούν ότι χρησιμοποιούν περισσότερο τα ψηφιακά παρά τα έντυπα μέσα, το 47% αυτών πιστεύει ότι έχει πολύ καλές ψηφιακές δεξιότητες και το 45% είναι δραστήριο στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Αξιοσημείωτο είναι ότι τα ποσοστά αυτά δεν απέχουν πολύ από τα αντίστοιχα των CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, επιβεβαιώνοντας την παγκόσμια τάση για ολοένα και αυξανόμενη χρήση των ψηφιακών μέσων.

Σχεδιάγραμμα 22: Η χρήση της τεχνολογίας σε προσωπικό επίπεδο

Ε: Σε τι βαθμό συμφωνείτε ή διαφωνείτε με καθεμία από τις παρακάτω προτάσεις όσον αφορά τη χρήση της τεχνολογίας που κάνετε εσείς προσωπικά;

Η πεποίθηση των CEOs είναι ότι η τεχνολογία έχει αλλάξει σημαντικά τον ανταγωνισμό στους κλάδους τους. Πιο συγκεκριμένα το 28% των CEOs στην Κύπρο θεωρούν ότι η τεχνολογία άλλαξε εντελώς τον ανταγωνισμό τα τελευταία 20 χρόνια, ενώ το 40% αυτών θεωρεί ότι τον επηρέασε σε σημαντικό βαθμό. Για τα επόμενα πέντε χρόνια το 99% των CEOs στην Κύπρο θεωρούν ότι θα επηρεαστεί στο μέλλον ο κλάδος τους και το ίδιο πιστεύουν και οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, με το 97% και το 98% αυτών να βλέπει τη μελλοντική επίδραση της τεχνολογίας.

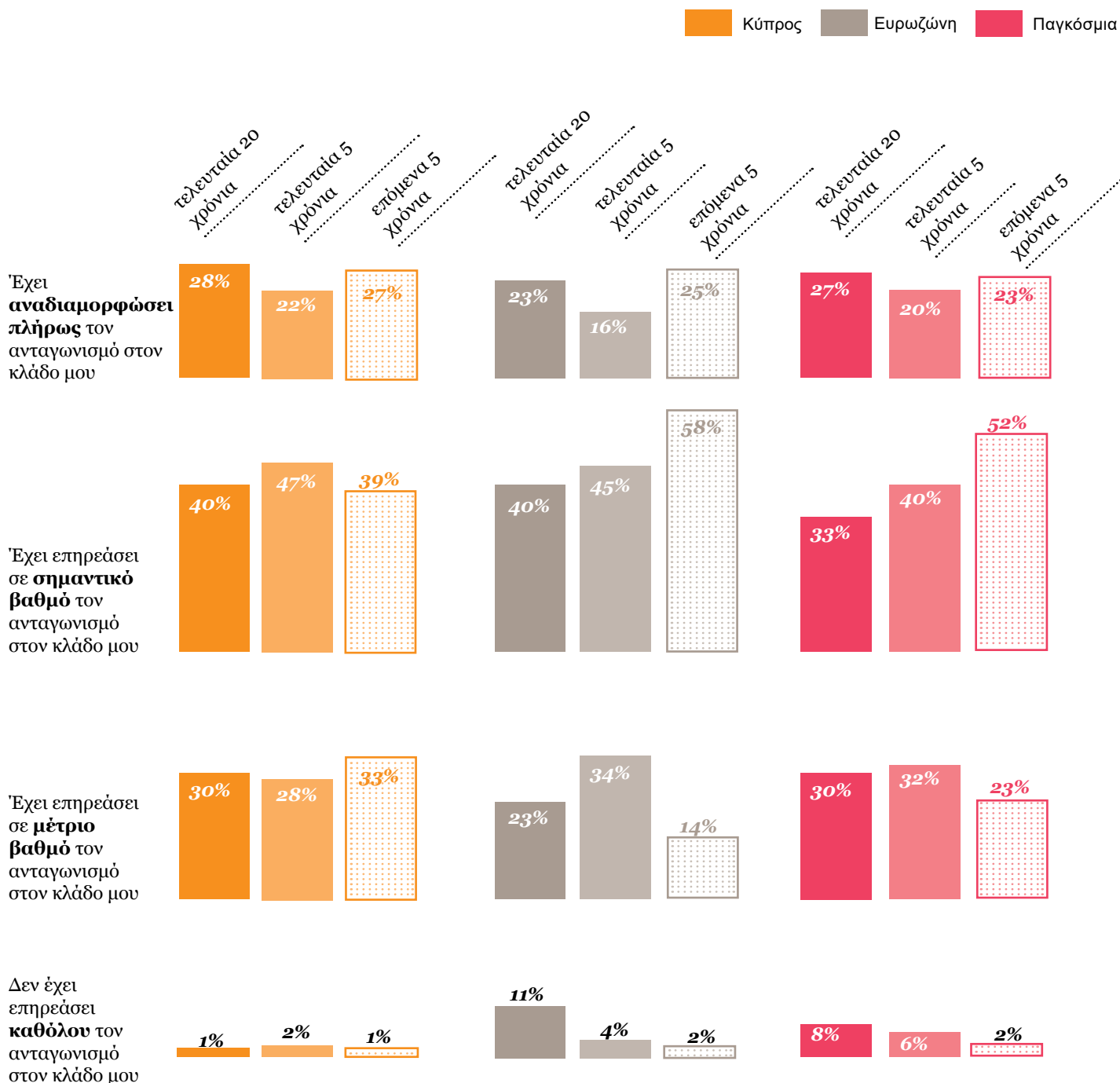

Σχεδιάγραμμα 23: Αλλαγές στον ανταγωνισμό λόγω τεχνολογίας

Ε: Σε τι βαθμό έχει αλλάξει η τεχνολογία τον ανταγωνισμό στον κλάδο σας κατά τα τελευταία 20 χρόνια;

Ε: Σε τι βαθμό έχει αλλάξει η τεχνολογία τον ανταγωνισμό στον κλάδο σας κατά τα τελευταία 5 χρόνια;

Ε: Σε τι βαθμό πιστεύετε ότι η τεχνολογία θα αλλάξει τον ανταγωνισμό στον κλάδο σας κατά τα επόμενα 5 χρόνια;

Συμπεράσματα

Η φετινή έρευνα για τους CEOs στην Κύπρο, η οποία είναι η 6^η συνεχόμενη, αποτελεί καταρχάς μια μεγάλη επιβράβευση για την προσπάθειά μας, καθώς φέτος συμμετείχαν 89 CEOs, περισσότεροι από κάθε άλλη φορά. Αυτό είναι ένα πολύ θετικό γεγονός, αν αναλογιστούμε ότι το 2012 ξεκινήσαμε την τοπική έρευνα με τη συμμετοχή 31 CEOs και φέτος, 6 χρόνια μετά, το νούμερο αυτό έχει τριπλασιαστεί, γεγονός που αποδεικνύει ότι οι CEOs θέλουν να μοιραστούν αυτά που τους απασχολούν αλλά και τις προσδοκίες και τις εκτιμήσεις τους, σε μια πρωτοβουλία της PwC που επιδιώκει να ερευνήσει επιστημονικά τις απόψεις του επιχειρηματικού κόσμου.

Ένα μεγάλο ευχαριστώ λοιπόν σε όλους εσάς που μας στηρίξατε όλα αυτά τα χρόνια με τη συμμετοχή σας!

Οι CEOs στην Κύπρο είναι αισιόδοξοι όσον αφορά στην πορεία της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης κατά τους επόμενους 12 μήνες, ενώ είναι πιο συγκρατημένοι σε σχέση με άλλες χρονιές αναφορικά με τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους κατά τους επόμενους 12 μήνες. Βεβαίως επισημαίνουν ότι θα επικεντρωθούν το επόμενο δωδεκάμηνο σε δραστηριότητες όπως η οργανική ανάπτυξη, για να οδηγήσουν την επιχείρησή τους σε κερδοφορία και ανάπτυξη. Παράλληλα αναγνωρίζουν ως πιο σημαντικές απειλές τη γεωπολιτική αβεβαιότητα και το μέλλον της Ευρωζώνης. Φυσικά οι CEOs στην Κύπρο ανησυχούν και για άλλα θέματα, όπως οι νεοεισερχόμενοι στην αγορά, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας και οι κυβερνοαπειλές.

Οι επενδύσεις σε άλλες χώρες, πέραν της κύριας χώρας δραστηριοποίησης τους, αποτελούν μια στρατηγική επιλογή για πολλές επιχειρήσεις, προσβλέποντας σε ανάπτυξη των εργασιών τους και κατά συνέπεια σε κερδοφορία. Εδώ για πρώτη φορά συναντάμε την Ελλάδα ως τη χώρα που αποτελεί προτεραιότητα για τους CEOs στην Κύπρο.

Το ανθρώπινο δυναμικό είναι σημαντικό σημείο αναφοράς της έρευνας κάθε χρόνο και έτσι και φέτος οι CEOs στην Κύπρο δηλώνουν ότι θέλουν να το ενισχύσουν ακόμη περισσότερο. Παράλληλα διατείνονται ότι θα το αυξήσουν αριθμητικά ή ότι θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα, παρά τον καταλυτικό ρόλο της τεχνολογίας σε αυτό το θέμα. Δηλώνουν ότι αναζητούν το καλύτερο ανθρώπινο δυναμικό που για αυτούς είναι εκείνο που χαρακτηρίζεται από διάθεση για συνεργασία και ικανότητα επίλυσης των προβλημάτων.

Η παγκοσμιοποίηση και η ψηφιοποίηση έχουν το δικό τους μερίδιο στην έρευνα, δίνοντας την εικόνα ότι έχουν επηρεάσει σημαντικά τις επιχειρήσεις και τα στρατηγικά τους σχέδια.

Τέλος μια πολύ ενδιαφέρουσα πτυχή της έρευνας, εξετάζει την εξοικείωση των ιδίων των CEOs με την τεχνολογία και το πώς αυτοί τη χρησιμοποιούν. Καταδεικνύεται, με υψηλά ποσοστά, ότι οι CEOs στην Κύπρο χρησιμοποιούν περισσότερο τα ψηφιακά παρά τα έντυπα μέσα. Πιστεύουν ότι διαθέτουν πολύ καλές ψηφιακές δεξιότητες, ενώ δραστηριοποιούνται ενεργά στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.

Ας αφουγκραστούμε λοιπόν όσα συμβαίνουν και ας κρατήσουμε ένα κεντρικό μήνυμα από τη φετινή έρευνα. Όσο και να αλλάζουν όλα γύρω μας, οι συνθήκες και οι προκλήσεις, θα πρέπει να προσαρμοζόμαστε σε αυτές και να κοιτάμε πάντα μπροστά, ώστε να δίνουμε στις επιχειρήσεις μας, στους ανθρώπους μας, στην κοινωνία μας αλλά και στους ίδιους τους εαυτούς μας το καλύτερο δυνατό που μπορούμε.

Και όπως είπε και ο κ. Hourican της Τράπεζας Κύπρου, στη συνέντευξη που μας παραχώρησε: «η προσαρμογή στις νέες συνθήκες προϋποθέτει ειλικρίνεια και ουσιαστική εμπλοκή στον διάλογο». Ας γίνουμε μέρος αυτής της προσαρμογής.

Τι σημαίνει η έρευνα των CEOs για όλους εμάς στην PwC Κύπρου

Η ετήσια παγκόσμια έρευνα για τους CEOs έχει και έναν ακόμη σημαντικό ρόλο για εμάς. Αποτελεί εργαλείο για να αφουγκραστούμε τις ανάγκες της τοπικής επιχειρηματικής κοινότητας, να καταλάβουμε τι τους απασχολεί και τι θα ήθελαν από εμάς. Έτσι είμαστε σε θέση να σχεδιάζουμε νέες υπηρεσίες προσαρμοσμένες στις δικές σας ανάγκες, ανταποκρινόμενοι παράλληλα στις μεταβαλλόμενες συνθήκες. Οι καιροί αλλάζουν, το ίδιο και οι επιχειρήσεις και οι άνθρωποι.

Αλλάζουμε όμως και εμείς για να μπορούμε να προσφέρουμε τις υπηρεσίες εκείνες που χρειάζεστε όταν ακριβώς τις χρειάζεστε. Παράδειγμα αποτελεί ο τομέας της τεχνολογίας που διαφάνηκε από την έρευνα ότι επηρεάζει τις επιχειρήσεις σε όλους σχεδόν τους τομείς, στην ανάπτυξη τους, στον ανταγωνισμό και στην ασφάλεια.

Πιο συγκεκριμένα, η Παραβίαση απορρήτου προσωπικών δεδομένων ή κανόνων δεοντολογίας καθώς και οι Διακοπές ή διαταραχές της λειτουργίας των συστημάτων IT και οι παραβιάσεις της ασφάλειας του κυβερνοχώρου είναι οι τομείς που φαίνεται να απασχολούν έντονα όλους τους CEOs που συμμετείχαν στην έρευνα.

Θέματα τέτοια αλλά και θέματα που αφορούν το διευρυμένο ρόλο του τμήματος ανθρώπινου δυναμικού καθώς αναδεικνύεται έντονα η ανάγκη για συνεργασία και ενότητα μαζί με θέματα που αφορούν την ανάγκη εξεύρεσης πόρων ώστε να επέλθει ανάπτυξη, είναι όλα εκείνα που μας απασχολούν ως οργανισμό για να μπορούμε να στηρίξουμε τους CEOs και την επιχειρηματική κοινότητα με ουσιαστικές και πρακτικές λύσεις βασιζόμενοι στην τεχνογνωσία μας.

Θα θέλατε να μάθετε περισσότερα;

Σχεδιάγραμμα 24: Παράγοντες που επηρεάζουν αρνητικά τα επίπεδα εμπιστοσύνης των stakeholders

Ε: Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι το καθένα από τα παρακάτω θα επηρεάσει αρνητικά τα επίπεδα εμπιστοσύνης των stakeholders στον κλάδο σας μέσα στα επόμενα 5 χρόνια;

	Κύπρος	Ευρωζώνη	Παγκόσμια
	Σε μεγάλο βαθμό	Σε κάποιο βαθμό	Καθόλου
Διακοπές ή διαταραχές της λειτουργίας των συστημάτων IT	54% 45% 47%	35% 43% 43%	11% 8% 7%
Παραβίαση απορρήτου προσωπικών δεδομένων ή κανόνων δεοντολογίας	47% 49% 55%	24% 40% 35%	27% 8% 5%
Παραβιάσεις της ασφάλειας του κυβερνοχώρου που επηρεάζουν επιχειρηματικές πληροφορίες ή κρίσιμα συστήματα	42% 48% 53%	30% 41% 38%	25% 7% 5%
Κίνδυνοι από τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	34% 39% 38%	51% 46% 50%	15% 12% 9%
Τεχνητή νοημοσύνη και αυτοματοποίηση (συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας blockchain)	25% 23% 20%	44% 48% 47%	25% 20% 18%
Σύγχυση σχετικά με την ιδιοκτησία των ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων	18% 17% 20%	46% 50% 49%	25% 24% 20%
Αβεβαιότητα σχετικά με τη φορολόγηση των ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων	18% 14% 17%	34% 43% 46%	39% 28% 23%
Γονιδιακές τεχνολογίες (π.χ. γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες, συνθετική βιολογία)	13% 15% 13%	20% 22% 21%	51% 43% 38%

Σχεδιάγραμμα 25: Αντιμετώπιση των θεμάτων που επηρεάζουν τα επίπεδα εμπιστοσύνης των stakeholders

Ε: Σε τι βαθμό προσπαθεί η εταιρία σας να αντιμετωπίσει αυτά τα ζητήματα σήμερα;

	Κύπρος	Ευρωζώνη	Παγκόσμια
	Σε μεγάλο βαθμό	Σε κάποιο βαθμό	Καθόλου
Διακοπές ή διαταραχές της λειτουργίας των συστημάτων IT	53% 64% 55%	38% 32% 37%	9% 3% 5%
Παραβίαση απορρήτου προσωπικών δεδομένων ή κανόνων δεοντολογίας	53% 57% 53%	31% 36% 36%	13% 4% 8%
Παραβιάσεις της ασφάλειας του κυβερνοχώρου που επηρεάζουν επιχειρηματικές πληροφορίες ή κρίσιμα συστήματα	42% 60% 52%	38% 34% 38%	17% 5% 7%
Κίνδυνοι από τη χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης	29% 28% 26%	54% 57% 56%	16% 12% 15%
Τεχνητή νοημοσύνη και αυτοματοποίηση (συμπεριλαμβανομένης της τεχνολογίας blockchain)	16% 20% 13%	47% 52% 45%	31% 22% 31%
Αβεβαιότητα σχετικά με τη φορολόγηση των ψηφιακών περιουσιακών στοιχείων	13% 11% 13%	45% 45% 42%	30% 33% 32%
Γονιδιακές τεχνολογίες (π.χ. γενετικά τροποποιημένες καλλιέργειες, συνθετική βιολογία)	11% 8% 12%	31% 42% 36%	46% 40% 39%
Gene technologies (e.g. genetically modified crops, synthetic biology)	10% 9% 6%	21% 16% 14%	52% 49% 47%

Σχεδιάγραμμα 26: Θετικός αντίκτυπος της παγκοσμιοποίησης

Ε: Κατά την άποψή σας, σε τι βαθμό έχει συμβάλλει η παγκοσμιοποίηση σε καθέναν από τους ακόλουθους τομείς;

	Σε μεγάλο βαθμό			Σε κάποιο βαθμό			Καθόλου		
Διευκόλυνση της μετακίνησης κεφαλαίων, ανθρώπων, αγαθών και πληροφοριών	76%	68%	60%	19%	30%	35%	3%	2%	3%
Καθολική πρόσβαση σε υποδομές και βασικές υπηρεσίες	54%	46%	34%	39%	46%	54%	6%	6%	10%
Καθολική δυνατότητα σύνδεσης	45%	63%	62%	45%	32%	33%	9%	4%	4%
Εναρμόνιση των κανονισμών	42%	19%	23%	52%	57%	57%	7%	22%	16%
Δημιουργία ειδικευμένου και καταρτισμένου εργατικού δυναμικού	38%	36%	37%	54%	49%	53%	8%	14%	8%
Διατήρηση των προτύπων για την προστασία και τη δεοντολογικά ορθή χρήση των δεδομένων	38%	16%	20%	52%	51%	59%	8%	29%	16%
Διαχείριση των γεωπολιτικών κινδύνων	24%	31%	23%	55%	46%	53%	21%	21%	19%
Πλήρης και ουσιαστική απασχόληση	24%	18%	21%	49%	53%	55%	27%	27%	20%
Γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πλούσιων και φτωχών	24%	21%	13%	26%	31%	38%	49%	45%	44%
Δικαιοσύνη και ακεραιότητα των παγκόσμιων φορολογικών συστημάτων	21%	14%	14%	51%	32%	45%	27%	51%	35%
Πρόληψη της κλιματικής αλλαγής και της έλλειψης πόρων	20%	16%	15%	52%	44%	49%	26%	36%	28%
Πρόληψη συστημικής αποτυχίας	17%	12%	16%	53%	52%	55%	28%	32%	22%

Συνέντευξη με τον

John Patrick Hourican

***Διευθύνοντα Σύμβουλο της
Τράπεζας Κύπρου***

Ποια είναι η μεγαλύτερη αλλαγή που διαπιστώνετε τα τελευταία 20 χρόνια και ποια αλλαγή αναμένετε να σηματοδοτήσει τα επόμενα 20;

Πιστεύω ότι τη μεγαλύτερη αλλαγή στις επιχειρήσεις την έχει επιφέρει η τεχνολογία η οποία βρίσκεται στο προσκήνιο τα τελευταία 20 χρόνια. Αυτό θα συνεχιστεί και στα επόμενα 20. Η υπολογιστική ισχύς (processing power) αυξάνεται καθώς αλλάζει η χρήση των δεδομένων στα οποία έχουμε σήμερα δυνατότητα πρόσβασης χάρη στην τεχνολογία. Η εν λόγω εξέλιξη θα οδηγήσει σε σημαντικές αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων. Πιστεύω ότι εδώ έγκειται η πρόκληση για τις κυβερνήσεις, τις επιχειρήσεις, αλλά και την ίδια την κοινωνία, δεδομένης της πανταχού παρουσίας των πληροφοριών αλλά και της πανταχού πρόσβασης στον τρόπο ανάλυσής τους. Θεωρώ λοιπόν ότι αυτή θα αποτελεί τη σημαντικότερη διαρκή πρόκληση για τις επιχειρήσεις.

Ποια θα είναι, κατά την άποψή σας, η πορεία της παγκόσμιας οικονομίας μέσα στον επόμενο χρόνο;

Η παγκόσμια οικονομία θα αντιμετωπίσει πολλές δυσκολίες και προκλήσεις τους επόμενους 12 μήνες. Τα τελευταία χρόνια, η παγκόσμια ανάπτυξη σημειώνει μικρή επιβράδυνση, κι ενώ οι επιδόσεις της κάθε χώρας είναι καλύτερες ή χειρότερες ανάλογα με τη γεωγραφική της θέση, πιστεύω ότι υπάρχουν σημαντικές προκλήσεις σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη, όπως είδαμε πρόσφατα με τα sell-offs στις αγορές ομολόγων. Διαπιστώνουμε μια σημαντική αστάθεια στις αγορές μετοχών ενώ καταγράφονται ζητήματα εμπιστοσύνης σε όλο τον κόσμο. Θεωρώ λοιπόν ότι οι επόμενοι 12 μήνες θα είναι δύσκολοι.

Και οι δικές σας προοπτικές ανάπτυξης μέσα στον επόμενο χρόνο;

Οι εργασίες μας έχουν έντονο τοπικό χαρακτήρα ενώ η παρουσία μας εκτείνεται και σε δύο αγορές της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην ουσία δεν αναπτυσσόμαστε σε μεγάλο βαθμό εκτός συνόρων. Έτσι, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε έχουν να κάνουν κυρίως με την ιδιοσυγκρασία των οικονομιών στις οποίες δραστηριοποιούμαστε. Η δική μας οικονομία, η Κύπρος, ανακάμπτει σταθερά και αναμένουμε να ανακάμψουμε κι εμείς μαζί της.

Σε ποιες αγορές προσβλέπετε σε ό,τι αφορά ευκαιρίες ανάπτυξης;

Την τελευταία δεκαετία έχουμε αποσυρθεί από αυτό που θα περιέγραφα ως «διευθυντικό τουρισμό» (managerial tourism) κι έχουμε επικεντρωθεί εκεί όπου μπορούμε να προσθέσουμε πραγματική αξία στους πελάτες μας, εστιάζοντας εντός των εθνικών συνόρων, σε αντίθεση με αυτά που αναμένεται να συζητηθούν ως επί το πλείστον στη Σύνοδο του Νταβός. Στην ουσία πιστεύω ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να εστιάζουν στους πελάτες τους και να τους παρέχουν τις υπηρεσίες τους όπου αυτοί βρίσκονται. Η φύση της δικής μας εργασίας συνεπάγεται ότι οι πελάτες μας βρίσκονται εντός συγκεκριμένων γεωγραφικών ορίων, και όχι κατ'ανάγκη σε διάφορες γεωγραφικές περιφέρειες. Έτσι θα εστιάσουμε σε μεγάλο βαθμό στην Κύπρο, στις εργασίες μας εδώ, αλλά και εξίσου στις, περιορισμένες σήμερα αλλά αναπτυσσόμενες, εργασίες μας στο Ηνωμένο Βασίλειο, όπου διαβλέπουμε σημαντικές ευκαιρίες.

Πιστεύετε ότι η επιχείρησή σας είναι σήμερα αντιμετώπη με περισσότερες απειλές και αβεβαιότητες σε σχέση με πριν από τρία χρόνια;

Χωρίς αμφιβολία. Σήμερα υπάρχουν περισσότερες απειλές για το επιχειρηματικό μοντέλο, παρά το γεγονός της έντονης αναστάτωσης στις εργασίες μας πριν από τρία χρόνια, λόγω της αποτελεσματικής ανακεφαλαιοποίησής μας. Ωστόσο, ο επιχειρηματικός τομέας στον οποίο δραστηριοποιούμαστε αντιμετωπίζει τις προκλήσεις της χρηματοοικονομικής τεχνολογίας, του διαχωρισμού των δεδομένων, αλλά και την πρόκληση του οριζόντιου διαχωρισμού των εργασιών μας και πρέπει να ανταποκριθούμε σε αυτά τα δεδομένα. Διαθέτουμε μια κάπως παλιά τεχνολογία που παρουσιάζει αδυναμίες όσον αφορά την ανταγωνιστικότητά μας σε σύγκριση με τις σύγχρονες, επαναστατικές τεχνολογίες. Είναι ένα θέμα που χρήζει της άμεσης προσοχής μας.

Πώς αντιμετωπίζετε την αστάθεια και τις αλλαγές που διαπιστώνετε;

Εστιάζουμε στην ουσία του τι κάνουμε και πώς λειτουργούμε. Επανεξετάζουμε τη βάση επί της οποίας συλλέγουμε και οργανώνουμε τα δεδομένα μας. Αναδιοργανώνουμε τις περίπλοκες διεργασίες στοχεύοντας σε απλούστευση του τρόπου οργάνωσης των εργασιών μας. Μελετούμε τι χρειάζεται και τι θέλει ο πελάτης. Προσπαθούμε παράλληλα να εκπαιδεύσουμε τους πελάτες μας ώστε να συνεργάζονται μαζί μας κατά τρόπο που να αισθάνονται ότι λαμβάνουν καλή εξυπηρέτηση, αλλά κι εμείς να νιώθουμε ότι μπορούμε να τους εξυπηρετήσουμε διασφαλίζοντας ταυτόχρονα απόδοση για τους μετόχους μας. Το επιχειρηματικό πρότυπο αλλάζει. Οι μεγάλες, πολυδάπανες, γραφειοκρατικές επιχειρήσεις θα σβήσουν, ενώ θα επιβιώσουν εκείνες που διαθέτουν ευελιξία, ικανότητα και προβαίνουν σε διαχωρισμό των εργασιών τους.

Συνέντευξη με τον John Patrick Hourican, Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας Κύπρου

Η ψηφιοποίηση και η αυτοματοποίηση αποτελούν σήμερα τις κυρίαρχες τάσεις στις επιχειρήσεις και την κοινωνία. Θα θέλαμε να διερευνήσουμε τον αντίκτυπό τους στις επιχειρήσεις. Ποια είναι τα δικά σας σχόλια για τον τρόπο με τον οποίον η τεχνολογία αλλάζει τον χώρο εργασίας;

Σε ό,τι αφορά την τεχνολογία, όταν άρχισα να εργάζομαι στην Price Waterhouse το 1990 δεν είχαμε υπολογιστές πάνω στα γραφεία μας και μοιραζόμασταν ένα τερματικό στην άκρη της αίθουσας. Τα τελευταία 20 χρόνια, ο τρόπος με τον οποίον η τεχνολογία έχει επηρεάσει τη ζωή μας συνιστά πραγματική επανάσταση. Σήμερα, σχεδόν ό,τι αγγίζουμε διαθέτει μια κεντρική μονάδα επεξεργασίας. Τα αυτοκίνητά μας είναι γεμάτα υπολογιστές. Τα γραφεία μας είναι γεμάτα υπολογιστές. Ακόμη και στο αεροπλάνο, είμαστε συνδεδεμένοι με τα δεδομένα που μας περιβάλλουν. Η τεχνολογία έχει αλλάξει ολοκληρωτικά τον τρόπο αλληλεπίδρασης μεταξύ των ανθρώπων. Δεν υπάρχει ιδιωτικός χρόνος. Δεν υπάρχει ιδιωτική ζωή. Δεν υπάρχει χώρος, και αυτό είναι κάτι που εμείς, η επιχειρηματική κοινότητα, καλούμαστε να αναγνωρίσουμε και να υιοθετήσουμε. Κοιτάζοντας στο μέλλον, θα πρέπει παράλληλα να αντιληφθούμε τι σημαίνει αυτό για τους πελάτες μας οι οποίοι, στο τέλος της ημέρας, είναι αυτοί που πληρώνουν τους λογαριασμούς μας.

Θα επιδιώξετε την αυτοματοποίηση ορισμένων από τους σημερινούς ρόλους?

Ναι, οι οργανισμοί θα αλλάξουν δραματικά. Ο ερχομός της τεχνητής νοημοσύνης, της ρομποτικής, των μεγάλων δεδομένων, των τεχνικών διερεύνησης που μπορούν σήμερα να εφαρμοστούν σε δεδομένα δημιουργούν μια νέα πρόκληση αλλά κι ένα νέο εργαλείο για τις επιχειρήσεις ανά το παγκόσμιο. Πρέπει να τα υιοθετήσουμε. Να αναγνωρίσουμε ότι ήρθαν για να μείνουν και ότι τα πράγματα δεν μπορούν παρά να χειροτερέψουν. Έτσι λοιπόν πρέπει να επανασχεδιάσουμε το νέο πρότυπο και να σκεφτούμε πώς θα μεταβούμε σ' αυτό κατά τρόπο έξυπνο.

Όλα αυτά έχουν να κάνουν ενδεχομένως με την απλούστευση. Έχω την άποψη ότι η απλούστευση γίνεται περίπλοκη διότι πρόκειται για μια παρεξηγημένη έννοια, ενώ η περιπλοκότητα δεν είναι παρά πολλές στρώσεις απλών πραγμάτων. Ας επιστρέψουμε λοιπόν στην αλότητα. Ας επιστρέψουμε στην εξυπηρέτηση των πελατών μας και ας επαναπροσδιορίσουμε τα επιχειρηματικά μας μοντέλα ώστε να διασφαλίσουμε ότι αυτό θα συμβεί γρήγορα. Στον επιχειρηματικό κόσμο του σήμερα, ο χρόνος διάθεσης στην αγορά (time to market) είναι πολύ πιο σύντομος απ' ό,τι όταν άρχισα εγώ να εργάζομαι και πιστεύω ότι οι επιχειρηματικοί ηγέτες θα πρέπει να αναγνωρίσουν ότι ο τρόπος με τον οποίον αναπτύσσουμε τα προϊόντα μας πρέπει να αλλάξει ώστε να ανταποκρίνεται στις προσδοκίες των πελατών, που απαιτούν άμεση εξυπηρέτηση και άμεση αλλαγή. Είναι πολύ πιο ανυπόμονοι από τους καταναλωτές πριν από 10 ή 20 χρόνια.

Ποιο ποσοστό των εργασιών σας είναι σήμερα αυτοματοποιημένο και πώς πιστεύετε ότι θα διαφοροποιηθεί σε πέντε ή περισσότερα χρόνια;

Στο επιχειρηματικό πλαίσιο, η αυτοματοποίηση, καθώς και η ψηφιοποίηση, υπήρξαν ανέκαθεν ιδιαίτερα αναπτυγμένες στον τραπεζικό κλάδο. Σήμερα έχουμε βρεθεί τελευταίοι στην σειρά σε ό,τι αφορά την τεχνολογία συγκριτικά με άλλους κλάδους και πιστεύω ότι πρέπει να επανέλθουμε στο προσκήνιο. Πέραν της δημιουργίας μιας ελκυστικής γραμμής εξυπηρέτησης για τους πελάτες μας, αυτό συνεπάγεται και επαναπροσδιορισμό των εργασιών υποστήριξης της τράπεζας. Ο κλάδος μας σήμερα βρίθκει από αυτό που θα αποκαλούσα εν πολλοίς αναποτελεσματικά οργανωμένες διεργασίες, οι οποίες μπορούν να απλουστευθούν μέσω της καλής οργάνωσης των δεδομένων και του σωστού επαναπροσδιορισμού των διαδικασιών.

Μια τέτοια εξέλιξη θα έχει επιπτώσεις στον αριθμό του προσωπικού που απασχολείται στον κλάδο. Θα έχει επιπτώσεις στον τρόπο οργάνωσης των εργασιών στον κλάδο. Θα έχει επιπτώσεις στον τρόπο αλληλεπίδρασης του πελάτη με τον κλάδο, και είναι εξαιρετικά πιθανόν να οδηγήσει στο μέλλον σε πολύ πιο ευρεία αυτοματοποίηση και ψηφιοποίηση. Πιστεύω λοιπόν, ότι δυστυχώς θα δούμε στον κλάδο μας μια σημαντική μείωση του ανθρώπινου δυναμικού και μια σημαντική αύξηση στη διεκπεραίωση εργασιών με τη χρήση της τεχνολογίας.

Η τεχνολογία έχει επίσης φέρει στο προσκήνιο το όλο ζήτημα της εμπιστοσύνης στις επιχειρήσεις και τους θεσμούς, αναδεικνύοντας για παράδειγμα θέματα που αφορούν την κυβερνοασφάλεια, τη χρήση δεδομένων, την τεχνητή νοημοσύνη και την αυτοματοποίηση ή τη χρήση της τεχνολογίας blockchain. Πώς το βιώνετε όλο αυτό στις δικές σας εργασίες?

Έχουμε πληθώρα παραδειγμάτων ανά το παγκόσμιο όπου εγκληματικά στοιχεία απέκτησαν πρόσβαση σε προσωπικά δεδομένα. Αποτελεί υποχρέωσή μας να προστατεύσουμε τα δεδομένα των πελατών μας και να διασφαλίσουμε ότι βρισκόμαστε ένα βήμα μπροστά από όσους θα ήθελαν να τα καταχραστούν. Μια τράπεζα διατηρεί στα συστήματά της πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση ενός ανθρώπου και οφείλουμε να διασφαλίσουμε ότι διαθέτουμε ισχυρά τείχη και συστήματα προστασίας των εν λόγω δεδομένων. Δεν είχαμε οποιοδήποτε συμβάν σημαντικής απώλειας δεδομένων των πελατών μας, υπάρχουν όμως τέτοια παραδείγματα στον κλάδο μας. Συνεπώς, εμείς που βρισκόμαστε στην ηγεσία του τραπεζικού κλάδου πρέπει να συνεχίσουμε να αναβαθμίζουμε και να επενδύουμε χρόνο και χρήματα ώστε να παραμείνουμε στην πρώτη γραμμή και να προστατεύσουμε τα δεδομένα που καλούμαστε να διαφυλάξουμε.

Είναι εντελώς απαράδεκτο για μας να έχουμε ικανοποιητικά πρωτόκολλα δεδομένων. Οφείλουμε να διαθέτουμε εξαιρετικά πρωτόκολλα δεδομένων και να κάνουμε τεράστιες επενδύσεις στην κυβερνοασφάλεια. Θα πρέπει να αναζητούμε συνεχώς νέες τεχνολογίες. Το blockchain είναι μια νέα τεχνολογία. Δεν είναι ακόμη ευρέως διαδεδομένη, αλλά φαίνεται να έχει τέτοιες δυνατότητες. Θα πρέπει να τη μελετήσουμε, να την κατανοήσουμε και να επενδύσουμε ώστε να διασφαλίσουμε ότι θα είμαστε ένα βήμα μπροστά ή ότι θα ακολουθούμε τις τάσεις σε ό,τι αφορά τη χρήση της. Θα είναι, κατά την άποψή μου, ένα ταξίδι σε γρήγορους ρυθμούς. Συνεχώς θα μελετούμε την επόμενη τεχνολογία, προσπαθώντας να σκεφτούμε τρόπους εφαρμογής της, τόσο προς όφελος των πελατών μας, σε μια προσπάθεια να τους εκπλήξουμε ευχάριστα, όσο και προς όφελος των μετόχων μας, ώστε να τους ανταμείψουμε για την συμμετοχή τους σ'ένα ολόενα και πιο περίπλοκο και όχι τόσο προσοδοφόρο επιχειρηματικό περιβάλλον.

Πριν από είκοσι χρόνια ο κόσμος εστίαζε στα ανοικτά σύνορα, στις νέες αγορές και στο ελεύθερο εμπόριο. Σήμερα επικρατούν πιο κλειστές τάσεις.

Συνέντευξη με τον John Patrick Hourican, Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας Κύπρου

Με την ολοένα και μεγαλύτερη ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και τη μεγαλύτερη επικέντρωσή τους στις ανάγκες των τοπικών καταναλωτών και άλλων εμπλεκόμενων φορέων, πιστεύετε ότι οι διεθνείς οργανισμοί βρίσκονται σε πορεία παρακμής;

Πιστεύω ότι υπάρχουν προκλήσεις για τους διεθνείς οργανισμούς, αλλά ταυτόχρονα υπάρχουν κι ευκαιρίες. Η παγκοσμιοποίηση υπήρξε στο προσκήνιο τις δύο τελευταίες δεκαετίες. Έχουμε δει εταιρίες να αγνοούν τα φυσικά σύνορα μεταξύ των χωρών, έχουμε δει όμως από την άλλη και κρίσεις που έπρεπε να τύχουν διαχείρισης από εθνικές κυβερνήσεις, όχι από διεθνείς επιχειρήσεις, και αυτό συνεπάγεται μια πραγματική πρόκληση και σύγκρουση μεταξύ της ατζέντας ενός κράτους και της ατζέντας της παγκοσμιοποίησης.

Πιστεύω ότι οι επιχειρήσεις πρέπει να ανταποκριθούν σ' αυτό. Πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι, σε σχέση με ορισμένες από τις ενέργειές τους, οι πελάτες μας αγνοούν τα σύνορα της χώρας στην οποία διαμένουν, ενώ σε ό,τι αφορά άλλες πτυχές έχουν πλήρη συνείδηση των εθνικών συνόρων εντός των οποίων λειτουργούν. Επιζητούν την προστασία που μπορούν να τους προσφέρουν οι κυβερνήσεις τους σ' ένα πλαίσιο ρύθμισης, σε εθνικό επίπεδο, ενώ σε ό,τι αφορά την κατανάλωση απλών αγαθών το θέμα της προέλευσής τους δεν φαίνεται να τους απασχολεί και θα ήταν διατεθειμένοι να δεχθούν μια πιο παγκοσμιοποιημένη ατζέντα.

Υπάρχει ένα πραγματικό κίνημα δυσαρέσκειας ανά το παγκόσμιο. Έχουμε δει διάφορες ψηφοφορίες για διάφορα άτομα ή ενέργειες σε όλο τον κόσμο, όπως το Brexit και άλλα, τα οποία αντιπροσώπευαν, κατά την άποψή μου, περισσότερο μια ψήφο για αλλαγή και μια ψήφο δυσαρέσκειας και όχι κατ'ανάγκην ψήφο επί του συγκεκριμένου ζητήματος.

Πριν από είκοσι χρόνια ο κόσμος εστίαζε στα ανοικτά σύνορα, στις νέες αγορές και στο ελεύθερο εμπόριο. Σήμερα επικρατούν πιο κλειστές τάσεις. Πέρσι, σημαντικός αριθμός CEOs με τους οποίους συνομιλήσαμε εξέφρασαν την άποψη ότι αυξάνεται σε παγκόσμιο επίπεδο ο πολιτικός, οικονομικός και κοινωνικός διαχωρισμός. Δεν εξέφρασαν ανησυχία για γεωπολιτικούς κινδύνους και κοινωνικές ταραχές. Ποια είναι η δική σας άποψη;

Νομίζω θα ήταν ανόητο για οποιονδήποτε CEO να μην λαμβάνει υπόψη το πλαίσιο στο οποίο δραστηριοποιείται η επιχείρησή του. Πιστεύω πρέπει να αντιληφθούμε και να είμαστε ξεκάθαροι για το γεγονός ότι ο κόσμος έχει κατακερματιστεί την τελευταία 20ετία αλλά κυρίως τα τελευταία 10 χρόνια, όπου πιο ακραίες πολιτικές θέσεις επέφεραν αναδιάρθρωση στη φυσική τάξη των κοινοβουλίων. Έχουμε δει την αλλαγή στους ενεργειακούς πόρους σε όλο τον κόσμο να οδηγεί σε διαφοροποίηση της γεωπολιτικής και της γεωστρατηγικής επιρροής. Όλα τα πιο πάνω έχουν σημασία για τις επιχειρήσεις και πρέπει να αντιληφθούμε ότι αυτό είναι το πλαίσιο στο οποίο σχεδιάζουμε τις επιχειρήσεις μας ενόψει της επόμενης δεκαετίας. Πιστεύω ότι ο κόσμος είναι σήμερα πιο εύθραυστος πολιτικά, πιο εύθραυστος οικονομικά και κατά συνέπεια πιο εύθραυστος σε θέματα ασφάλειας απ' ό,τι υπήρξε τα τελευταία χρόνια. Αυτό δημιουργεί για μας την τεράστια υποχρέωση να κατανοήσουμε και να συμμετέχουμε σ' αυτό τον κόσμο αλλά και να επιχειρήσουμε να τον κάνουμε πιο απλό και λιγότερο εριστικό.

Πώς πιστεύετε ότι οι επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν τις προκλήσεις ώστε να διασφαλίσουν μεγαλύτερη ανθεκτικότητα και μακροπρόθεσμη επιτυχία;

Οι επιχειρηματικοί ηγέτες πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση του πλαισίου στο οποίο λειτουργούν. Πρέπει να συνεργάζονται ενεργά με τις κυβερνήσεις. Πρέπει να συνεργαστούμε ενεργά με φορείς χάραξης πολιτικής, με δεξαμενές σκέψης και διαμορφωτές της κοινής γνώμης, πρέπει να διατυπώσουμε τις δικές μας απόψεις και να φροντίσουμε να εισακουστούν. Άνθρωποι με άποψη πρέπει να τολμούν περισσότερο να την εκφράσουν, σε σταθερή βάση και όχι περιστασιακά. Είμαι λοιπόν υπέρμαχος της θέσης «αν το σκεφτείς, πες το», νοουμένου ότι το έχεις σκεφτεί σωστά, και η άποψή σου συνεισφέρει όντως στην όλη συζήτηση. Δεν είναι λογικό να καθόμαστε ήσυχα σε μια γωνιά, όταν γνωρίζουμε ότι κάτι δεν πάει καλά και χρήζει της προσοχής μας, και να μην υψώνουμε τη φωνή μας. Αν η επιχειρηματική ηγεσία σε όλο τον κόσμο επιθυμεί να ανακτήσει τον σημαντικό της ρόλο στη διαμόρφωση της κοινής γνώμης, πρέπει να εμπλακούμε ουσιαστικά.

Παρατηρούμε σε ορισμένες χώρες ολοένα και πιο παρεμβατικές πολιτικές και τάσεις που συχνά πυροδοτούνται από τη βούληση του λαού. Πιστεύετε ότι καθίσταται δυσκολότερο για τις επιχειρήσεις να ισορροπήσουν ανάμεσα στην παγκοσμιοποίηση και τις ενέργειες αυτές και, αν ναι, πώς πιστεύετε ότι μπορούν να επιτύχουν αυτή την ισορροπία;

Υπάρχει ένα πραγματικό κίνημα δυσαρέσκειας ανά το παγκόσμιο. Έχουμε δει διάφορες ψηφοφορίες για διάφορα άτομα ή ενέργειες σε όλο τον κόσμο, όπως το Brexit και άλλα, τα οποία αντιπροσώπευαν, κατά την άποψή μου, περισσότερο μια ψήφο για αλλαγή και μια ψήφο δυσαρέσκειας και όχι κατ'ανάγκη ψήφο επί του συγκεκριμένου ζητήματος. Αυτό θα πρέπει να κάνει τους πολιτικούς, τους φορείς χάραξης πολιτικής και τους επιχειρηματίες να αφυπνιστούν λίγο και να αναγνωρίσουν ότι οι κοινωνίες στις οποίες δραστηριοποιούμαστε, και οι κοινωνίες οι οποίες μας δίνουν το δικαίωμα να δραστηριοποιούμαστε, εκφράζουν ολοένα και μεγαλύτερη δυσαρέσκεια.

Το είδαμε να συμβαίνει με την Αραβική Άνοιξη. Το είδαμε με πολλά διαφορετικά ζητήματα στην ατζέντα μας και αυτό σημαίνει ότι πρέπει να είμαστε προσεκτικοί, ώστε να ασχοληθούμε με τα πραγματικά ζητήματα στις κοινωνίες τις οποίες υπηρετούμε, να ασχοληθούμε ουσιαστικά με μακροπρόθεσμα ζητήματα όπως η τρύπα στο συνταξιοδοτικό, η φοροαποφυγή και η φοροδιαφυγή ανά το παγκόσμιο, οι μορφές εμπορίου και αν αυτό οργανώνεται κατά τρόπο δίκαιο. Ξέρετε, πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη θέματα όπως ο προστατευτισμός, οι ταρίφες και να τα αντιμετωπίζουμε έχοντας επίγνωση των αντιδράσεων της κοινωνίας που σήμερα έρχεται σε ρήξη με το κατεστημένο.

Οι επιχειρηματικοί ηγέτες πρέπει να έχουν πλήρη επίγνωση του πλαισίου στο οποίο λειτουργούν. Πρέπει να συνεργάζονται ενεργά με τις κυβερνήσεις. Πρέπει να συνεργαστούμε ενεργά με φορείς χάραξης πολιτικής, με δεξαμενές σκέψης και διαμορφωτές της κοινής γνώμης, πρέπει να διατυπώσουμε τις δικές μας απόψεις και να φροντίσουμε να εισακουστούν.

Συνέντευξη με τον John Patrick Hourican, Διευθύνοντα Σύμβουλο της Τράπεζας Κύπρου

Υπάρχει μια συνεχής ένταση μεταξύ της ανάγκης για περικοπές δαπανών και επικέντρωσης μιας επιχείρησης και την ανάγκη για επενδύσεις σε νέους τομείς με στόχο τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας. Επιπλέον, εντείνεται ο δημόσιος διάλογος γύρω από την αναγκαιότητα όπως οι επιχειρήσεις βγουν από τους τέσσερις τοίχους, π.χ. για να δημιουργήσουν θέσεις εργασίας, να βελτιώσουν υποδομές, να μετριάσουν τους κινδύνους της κλιματικής αλλαγής ή να χειριστούν ζητήματα που αφορούν την κατανομή του πλούτου. Πώς συμφιλιώνετε αυτές τις εντάσεις και επιτυγχάνετε την κατάλληλη ισορροπία;

Υπάρχουν τεράστιες και αυξανόμενες εντάσεις μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας καθώς οι επιχειρήσεις επιδιώκουν αλλαγή των επιχειρηματικών τους μοντέλων, με μεγαλύτερη χρήση της τεχνολογίας, που έχει ως φυσικό επακόλουθο την αξιοποίηση λιγότερων ανθρώπων. Οι πολίτες εκφράζουν επίσης την επιθυμία, μετά την κρίση, για επιστροφή σε επίπεδα κατανάλωσης και αποδοχών που να ανταποκρίνονται στις δικές τους φιλοδοξίες. Όλα αυτά δεν είναι εύκολο να συνδυαστούν. Ο κόσμος δεν θέλει να πληρώσει για εξυπηρέτηση, απαιτεί όμως εξαιρετική εξυπηρέτηση. Το κόστος της εξαιρετικής εξυπηρέτησης είναι μεγάλο. Η ενίσχυση της παγκοσμιοποίησης, η αυξανόμενη χρήση της πανταχού παρουσίας δεδομένων και η μείωση της αφοσίωσης σ'ένα brand παγκοσμίως αλληλοαντικρούονται σε ό,τι αφορά τους στόχους που επιδιώκουν.

Έτσι λοιπόν οι επιχειρήσεις πρέπει να αναγνωρίσουν ότι η αφοσίωση του καταναλωτή είναι σήμερα πολύ λιγότερη απ'ό,τι στο παρελθόν, κυρίως στον κλάδο των υπηρεσιών παρά στα καταναλωτικά αγαθά. Αυτό αποτελεί για μας πρόκληση. Ο κόσμος δεν θέλει να πληρώνει πολλά για κάτι αλλά απαιτεί υψηλής ποιότητας εξυπηρέτηση και είναι για μας πρόκληση το γεγονός ότι τα επιχειρηματικά μας μοντέλα πιθανόν να απασχολούν λιγότερο προσωπικό. Έχουμε γίνει λοιπόν το μαύρο πρόβατο σε μια συζήτηση με την κοινωνία, καθώς δεν συμβάλλουμε στην ευημερία της προσφέροντας μονιμότητα στην εργασία. Όλες αυτές οι προκλήσεις είναι ήδη μπροστά μας και θα επιδεινωθούν. Θα πρέπει λοιπόν να εμπλακούμε σ'έναν ουσιαστικό και σοβαρό διάλογο για το ποια θα είναι η εικόνα μιας σύγχρονης οικονομίας.

Η παγκόσμια έρευνα της PwC για τους CEOs διεξάγεται φέτος για 20η χρονιά. Αν αναλογιστούμε τα επόμενα 20 χρόνια, ποια συγκεκριμένη πτυχή του κόσμου ως έχει σήμερα αναμένετε ότι μπορεί να παραμείνει σταθερή, να αναδιαμορφωθεί ή να αντικατασταθεί από μια νέα τεχνολογία;

Νομίζω ότι τα επόμενα 20 χρόνια θα είναι μια περίοδος μεγάλων αναταράξεων. Πιστεύω ότι θα δούμε μια αναστροφή, σε κάποιο βαθμό, της παγκοσμιοποίησης που έχει επιτευχθεί. Θα έχουμε μια ανάδυση του εθνικισμού, του οικονομικού εθνικισμού, με τρόπο πολύ πιο ριζοσπαστικό απ'ό,τι τα τελευταία 20 χρόνια. Ταυτόχρονα όμως, θα δούμε τη δημιουργία επιχειρηματικών μοντέλων με εντονότερο το στοιχείο της πανταχού παρουσίας στη χρήση των δεδομένων και των πληροφοριών, που θα βασίζονται πολύ περισσότερο στην τεχνολογία. Αλλά στην ουσία, αυτό θα διαφοροποιήσει τη φύση των θέσεων εργασίας που είναι διαθέσιμες στην κοινωνία, κάτι που θεωρώ ότι θα αυξήσει αρχικά την ένταση μεταξύ επιχειρήσεων και κοινωνίας, φορέων χάραξης πολιτικής και επιχειρηματιών. Πιστεύω λοιπόν ότι μπαίνουμε σε επικίνδυνα ύδατα και η ασφαλής πλοήγηση προϋποθέτει ειλικρίνεια και ουσιαστική εμπλοκή στον διάλογο.

PwC Κύπρου

Είμαστε δίπλα σας για να δημιουργήσετε την αξία που αναζητάτε μέσα από ποιοτικές υπηρεσίες και εξειδικευμένες λύσεις. Μαζί χτίζουμε σχέσεις εμπιστοσύνης, σας λέμε τα πράγματα με το όνομά τους και σας στηρίζουμε σε εκείνα που αύριο θα αποδειχτούν σημαντικά.

Προσαρμόζουμε την τεχνογνωσία των σχεδόν 1000 επαγγελματιών μας στην Κύπρο και τη δύναμη του παγκόσμιου δικτύου μας από 223,000 επαγγελματίες σε 157 χώρες, στις δικές σας ανάγκες για να κάνετε τη διαφορά.

Σ' ένα απαιτητικό και γεμάτο προκλήσεις επιχειρηματικό περιβάλλον, οι επαγγελματίες μας μοιράζονται τη γνώση και την εμπειρία τους. Σας παρέχουμε ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών που ανταποκρίνονται ακόμη και στις πιο σύνθετες ανάγκες σας.

Ελεγκτικές Υπηρεσίες

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες

Συμβουλευτικές Υπηρεσίες Συναλλαγών

Συμβουλευτικές φορολογικές υπηρεσίες

Υπηρεσίες Εταιρικής Συμμόρφωσης

Υπηρεσίες Έμμεσης Φορολογίας

Διαχείριση Εταιριών

Νομικές Υπηρεσίες

Η εξειδίκευσή μας στους πιο κάτω τομείς, σας παρέχει τα πλεονεκτήματα της τεχνογνωσίας και της εμπειρίας μας.

Τραπεζικός Τομέας

Ασφαλιστικός Τομέας

Forex

Άλλων εγγεγραμμένων εταιριών στο ΧΑΚ

Funds

Τομέας Ανάπτυξης γης

Τομέας Ενέργειας

Τομέας Φιλοξενίας & Αναψυχής

Τομέας Μεταφορών

Δημόσιος Τομέας

Λιανικές πωλήσεις, εξυπηρέτηση καταναλωτών & μεταποίηση

Τομέας Τηλεπικοινωνιών

Κατασκευαστικός Τομέας

Επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pwc.com.cy για να ανακαλύψετε τα οφέλη που μπορούμε να σας προσφέρουμε.

Τα γραφεία της PwC στην Κύπρο

Λευκωσία

Διεύθυνση: PwC Central,
Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη 43
CY-1080 Λευκωσία, Κύπρος
Τ.Θ. 21612, CY-1591 Λευκωσία, Κύπρος
Τηλ +357 - 22555000,
Φαξ +357 - 22555001

Λεμεσός

Διεύθυνση: City House, Οδός Καραϊσκάκη 6,
CY-3032 Λεμεσός, Κύπρος
Τ.Θ. 53034, CY-3300 Λεμεσός, Κύπρος
Τηλ +357 - 25555000,
Φαξ +357 - 25555001

Πάφος

Διεύθυνση: City House,
Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 58,
CY-8047, Πάφος, Κύπρος
Τ.Θ. 60479, CY-8103 Πάφος, Κύπρος
Τηλ +357 - 26555000,
Φαξ +357 - 26555001

Στοιχεία επικοινωνίας για την PwC Κύπρου

Ευγένιος Χρ Ευγενίου

Διευθύνων Σύμβουλος

T: +357 22 555 000

evgenios.evgeniou@cy.pwc.com

Λιάκος Μ Θεοδώρου

Συνέταιρος

Επικεφαλής Ελεγκτικών &
Συμβουλευτικών Υπηρεσιών

T: +357 25 555 000

liakos.m.theodorou@cy.pwc.com

Θεόδωρος Παρπέρης

Συνέταιρος

Επικεφαλής Φορολογικών & Νομικών
Υπηρεσιών

T: +357 22 555 000

theo.parperis@cy.pwc.com

20^η Ετήσια παγκόσμια έρευνα της PwC για τους CEOs

Κωνσταντίνα Λογοθέτη

Επιχειρησιακή Διευθύντρια

Marketing & Communications

T: +357 22 555 108

konstantina.logotheti@cy.pwc.com

Ευχαριστίες

Η PwC αναγνωρίζει, με μεγάλη εκτίμηση τη συμβολή των 89 CEOs από την Κύπρο οι οποίοι έχουν λάβει μέρος στην 20^η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs. Ιδιαίτερες ευχαριστίες στον κ. John Patrick Hourican, Διευθύνοντα Σύμβουλο, της Τράπεζα Κύπρου για την παραχώρηση προσωπικής συνέντευξης.

Η 20^η Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.pwc.com/ceosurvey

www.pwc.com.cy/ceo-survey

Στόχος μας στην PwC Κύπρου, είναι η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και η επίλυση των προβλημάτων. Το παγκόσμιο δίκτυο της PwC αποτελείται από περισσότερους από 223,000 ανθρώπους σε 157 χώρες και όλοι μαζί δεσμευόμαστε να προσφέρουμε υψηλή ποιότητα υπηρεσιών όσον αφορά τις Ελεγκτικές & Συμβουλευτικές αλλά και τις Φορολογικές και Νομικές Υπηρεσίες. Μοιραστείτε μαζί μας ότι σας απασχολεί. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στο www.pwc.com.cy

Το περιεχόμενο αυτό προορίζεται για γενική ενημέρωση, και δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εξειδικευμένη επαγγελματική συμβουλή.

© 2017 PricewaterhouseCoopers Λτδ. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων. Ο όρος PwC αναφέρεται είτε στο δίκτυο της PwC ή/και σε ένα ή περισσότερους οργανισμούς μέλη. Ο κάθε ένας οργανισμός-μέλος αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επισκευθείτε την ιστοσελίδα www.pwc.com/structure.